

4.3
Arend Albert Visser
Grønbækvej 5
7500 Holstebro

Dato: 23-12-2009
Sagsnr.: 033896-2007
Henv. til: Ole Lousdal
Tlf.: 96117826

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
Grønbækgaard

beliggende på matr. nr. 4a Munkbro, Tvis
Grønbækvej 5, 7500 Holstebro

Miljøgodkendelse er meddelt i henhold til lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Indholdsfortegnelse

Stamblad for virksomheden	5
Ikke teknisk resumé	5
Meddelelse om godkendelse	6
ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår	6
GENERELLE FORHOLD	6
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	7
<i>Det ansøgte husdyrbrug</i>	7
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	7
<i>Stalde</i>	7
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	7
<i>Døde dyr</i>	8
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	8
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDTERING	8
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	8
<i>Påfyldningsplads for gyllevogne</i>	9
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	9
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	9
<i>Ammoniak</i>	9
<i>Lugt</i>	9
<i>Transport</i>	10
<i>Støj</i>	10
<i>Støv</i>	10
<i>Lys</i>	11
<i>Spildevand</i>	11
<i>Skadedyr</i>	11
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	11
BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	11
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	11
<i>Renere teknologi</i>	12
OPHØR AF HUSDYRBRUGET	12
AREALER - miljøgodkendelsens vilkår	12
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	12
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	12
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	12
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	13
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS AREALER	13
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	14
Klagevejledning og offentliggørelse	14
KLAGEVEJLEDNING	14
OFFENTLIGGØRELSE	15
Retsbeskyttelse	15
RETSBESKYTTELSE	15
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	16
Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen	16
ANLÆGGET - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	17
GENERELLE FORHOLD	17

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ansøger og ejerforhold	18
Det ansøgte husdyrbrug	19
Lokalisering og planmæssige forhold	19
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	21
Stalde.....	21
Ventilation.....	23
Rengøring af staldanlæg	23
Foder.....	23
Ensilage opbevaring og håndtering	23
Fyringsanlæg	24
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof.....	24
Affald og kemikalier	25
Døde dyr.....	26
Sprøjtemidler og medicin	26
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDBETING	27
Opbevaring af flydende husdyrgødning	27
Påfyldningsplads for gyllevogne	28
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning.....	28
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	28
Ammoniak.....	28
Lugt	29
Transport.....	31
Støj	31
Støv.....	32
Lys	32
Spildevand.....	32
Skadedyr.....	33
Driftsforstyrrelser eller uheld	33
BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	34
Miljø- og ressourcestyring	34
Renere teknologi.....	35
VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB.....	36
OPHØR AF HUSDYRBRUGET	37
Alternative muligheder	37
AREALER - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	37
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	37
Drift af husdyrbrugets arealer	37
Udskifning af udbringningsarealer.....	39
Sædskifte.....	40
Udbringning af husdyrgødning	40
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS AREALER	41
Fosfor.....	41
Nitrat.....	44
Overfladevand.....	45
Grundvand	45
Affaldsprodukter til jordbrugsformål	46
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	46
Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter	47
BESKRIVELSE AF NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG.....	48
Herbicer	52
Næringsstoffer.....	53
Husdyrtrykket i oplandet til Nissum Fjord	55
HOLSTEBRO KOMMUNES VURDERING AF PÅVIRKNINGEN AF NISSUM FJORD.....	57
Husdyrbrugets individuelle betydning.....	57

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

<i>Udvidelsens kumulative effekt</i>	57
TØR NATUR	58
<i>Ammoniakbelastningen fra husdyrbrugets anlæg</i>	58
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	59
BILAG IV-ARTER	61
GRUNDLAGET FOR FORHÅNDSVURDERINGEN	62
Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget	63
Bilag	64
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS ANLÆG	64
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	65
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	66
BILAG 4 - AFLØBSPLAN	67
BILAG 5 – TRANSPORTVEJE	68
BILAG 6 – LOKALISERING I FORHOLD TIL NABOER, BYMÆSSIG BEBYGGELSE M.V.	69
BILAG 7 - TERRÆN VED GYLLEBEHOLDER	70
BILAG 8 – RISIKOAREALER (BEMÆRK HÆLDNING ER ANGIVET I % OG IKKE I GRADER)	71
BILAG 9 - BUFFERZONE FOR § 7 NATUR	72
BILAG 10 – § 3-OMRÅDER I NÆRHEDEN AF ANLÆGGET	73
BILAG 11 – LOKALISERING I FORHOLD TIL NATURA 2000-OMRÅDER	74
BILAG 12 – OVERSIGTSKORT OVER UDBRINGNINGSAREALER	75
BILAG 12 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 1 AF 6	76
BILAG 12 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 2 AF 6	77
BILAG 12 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 3 AF 6	78
BILAG 12 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 4 AF 6	79
BILAG 12 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 5 AF 6	80
BILAG 12 – UDBRINGNINGSAREALER - DEL 6 AF 6	81
BILAG 13 - JORDTYPER	82
BILAG 14 – AREALER, HVOR DER IKKE MÅ PLACERES MARKSTAKKE MED ENSILAGE (BLÅ MARKERING)	83
BILAG 15 - § 21-UDTALELSE FRA HERNING KOMMUNE 1/3	84
BILAG 15 - § 21-UDTALELSE FRA HERNING KOMMUNE 2/3	85
BILAG 15 - § 21-UDTALELSE FRA HERNING KOMMUNE 3/3	86
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	87
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2	88
BILAG 17 – BEMÆRKNINGER TIL FORSLAG TIL MILJØGODKENDELSE	89
BILAG 18 – BEMÆRKNINGER TIL FORSLAG TIL MILJØGODKENDELSE FRA DET ØKOLOGISKE RÅD	90

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	23-12-2009 (efter normal arbejdstid)
Godkendelse hjemmel, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 (over 250 dyreenheder)
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	AREND ALBERT VISSER
Husdyrbrugets adresse	Grønbækvej 5, 7500 Holstebro
Husdyrbrugets telefonnumre	97435794 / mobil 23806399
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Arend Albert Visser
Matr. nr.	4a m.fl.
Ejerlav	Munkbro, Tvis
CVR-nr. / P-nr	16884049 / 1001177512
CHR-nr	58751
Ejendomsnr.	661-0021896
Husdyrbrugets konsulent	Hedens og Fjordens Landbrugscenter, Karen V. Thomasen, Nupark 53, 7500 Holstebro, tlf. 97405900
Tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Nupark 51, 7500 Holstebro, E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 57

Ikke teknisk resumé

Den 28-08-2007 har Arend Albert Visser, Grønbækvej 5, 7500 Holstebro søgt om godkendelse af udvidelse af kvægproduktion på husdyrbruget Grønbækvej 5, 7500 Holstebro. Der er ansøgt om godkendelse til udvidelse fra 257,40 dyreenheder (DE) til 383,48 DE. Der opføres en ny gyllebeholder, ny møddingsplads og nye plansiloer. Den eksisterende ensilageplads udvides. Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. Der er søgt om miljøgodkendelse efter § 12 i Lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Når ovennævnte er gennemført, vil dyreholdet bestå af 252 malkekøer, 118 kvier (6-18 mdr.), 46 kvier (18-23 mdr.), 33 kvier (23-27 mdr.), 62 småkalve (0-6 mdr.), 125 tyrekalve (40-55 kg) svarende til i alt 383,48 DE.

Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Hele husdyrbruget er godkendelsespligtig, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

¹ Lov nr. 1572 af 20/12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Meddelelse om godkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 252 malkekøer, 118 kvier (6-18 mdr.), 46 kvier (18-23 mdr.), 33 kvier (23-27 mdr.), 62 småkalve (0-6 mdr.), 125 tyrekalve (40-55 kg) svarende til i alt 383,48 DE på husdyrbruget matr. nr. 4a Munkbro, Tvis, beliggende på Grønbækvej 5, 7500 Holstebro.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Godkendelsen er meddelt på vilkår, som er beskrevet i nedenstående to kapitler: "ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår" og "AREALET - Miljøgodkendelsens vilkår". Husdyrbruget skal fremover drives efter disse vilkår.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal bedriften dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår for de seneste 5 år. Lovpligtig registrering iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen og affaldsbekendtgørelse m.v., samt andre relevante oplysninger herunder mark-, sædskifte- og gødningsplaner samt driftsjournal (jf. bilag 16), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden for de seneste 5 år.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra godkendelsesdatoen. Der bygges i etaper, således at de forskellige anlæg står færdig som angivet: 1) gyllebeholderen (primo 2012), 2) møddingsplads (2013) og 3) ensilagepladser (2014).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ANSØGER OG EJERFORHOLD

4. Ændringer i ejerforhold, eller ændringer i hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

DET ANSØGTE HUSDYRBRUG

5. Husdyrbruget har godkendelse til et dyrehold på maksimalt:

252 stk. malkekøer (årsdyr), tung race	296,47 DE.
118 stk. kvier (6 - 18 mdr.), tung race,	37,63 DE.
46 stk. kvier (18 - 23 mdr.), tung race,	19,62 DE.
33 stk. kvier (23 - 27 mdr.), tung race,	15,96 DE.
62 stk. småkalve (0 - 6 mdr., årsdyr), tung race,	12,65 DE.
125 stk. tyrekalve (40 - 220 kg, produceret dyr), tung race,	1,15 DE.
Dyreenheder i alt:	383,48 DE.

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr, indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller, fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun rettgivende for godkendelsestypen.

Det tillades, at fordelingen mellem køer, opdræt og slagtekalve varierer inden for de maksimale 383,48 DE som gennemsnit over 3 år, dog maksimalt med udsving på 3 DE over 383,48 DE og maksimalt med 3 DE forskydning i de enkelte dyretyper.

Husdyrbrugets anlæg

STALDE

6. Kalvehytterne kan placeres på placering angivet (J) på bilag 2. Hytterne skal etableres over befæstet areal, der overholder de lovmæssige krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 4.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

7. Ensilagestakke, der ikke placeres i ensilagesilo, må højst være placeret samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år før ensilage igen må placeres på samme sted. Ensilagestakke må ikke placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse (mark nr. 73-0) og skrånende arealer (mark nr. 4-1, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 9-1, 10-0, 11-0, 13-0, 52-0), der afvander til vandløb, sø vådområde eller lignende, jf. bilag 14.

I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres på et målefast kortbilag i driftsjournalen, jf. bilag 16.

Ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på et godkendt gødningsopbevaringsanlæg, ensilageplads, gyllebeholder eller lignende for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende og minimum en gang om ugen fjernes og opbevares, som angivet under afsnittet om affald, i en fast container.

DØDE DYR

8. Animalsk affald skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr skal være anmeldt til destruktionsanstalten inden 24 timer og må ikke give anledning til uhygiejniske forhold eller nedsivning af safter fra dyrene i perioden indtil afhentning. Dette kan f.eks. sikres ved, at opbevare kadaverne i lukkede beholdere eller under kadaverkappe/presenning. Opbevaringen må i øvrigt ikke kunne give anledning til væsentlige nabogener. Ved øget dødelighed i besætningen, f.eks. grundet sygdom, skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container. Kadaverpladsen må ikke flyttes før, dette er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

9. Alle sprøjtemidler, herunder rester og tom emballage skal opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende i et aflåst skab eller rum uden afløb til overfladevand, jord, grundvand eller kloak m.v.

Gødningsproduktion og håndtering

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

10. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
11. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal.

12. I forbindelse med byggeriet skal der etableres en passende barriere der sikrer, at der ikke kan løbe gylle til vandløbet øst/nordøst for ejendommen. Udformning og dimensionering af barrieren skal fremgå af beredskabsplanen.

PÅFYLDNINGSPADS FOR GYLLEVOGNE

13. Der skal anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST HUSDYRGØDNING

14. Dybstrøelse skal opbevares på møddingspladsen. Såfremt der undtagelsesvis opbevares komposteret dybstrøelse i markstak, skal disse være overdækkede, og placeres så de overholder afstandskravene for ensilagestakke jf. vilkår 7.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

15. Skrabere i stald C, og skrabere i stald G skal køre minimum hver anden time.

I dybstrøelsesstalde skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

LUGT

16. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinier fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger påhviler husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
17. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde m.v., der vurderes, at være væsentligt større end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt påhviler husdyrbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TRANSPORT

18. Al transport til og fra ejendommen skal foregå ved hensynsfuld kørsel af hensyn til støvgener. Af hensyn til de omkringboende må den daglige transport kun finde sted i tidsrummet mellem kl. 07.00 og 18.00. Sæsonbetonet transport samt enkeltstående transporter kan i rimeligt omfang foregå uden for dette tidsrum. Afhentning af mælk må ske uden for dette tidsrum afhængig af mælkebilens planlagte rute.

Gylletransporter må så vidt muligt ikke ske gennem bymæssig bebyggelse.

STØJ

19. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter må i intet punkt udenfor husdyrbrugets skel overstige nedenfor anførte værdier. Støjniveauet måles udendørs til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A)

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Ved tvivsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav.

Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

20. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkår 19 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

STØV

21. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

LYS

22. Projektørbelysning ved ejendommens bygninger må kun være tændt som arbejdslys og skal slukkes umiddelbart efter, at der ikke arbejdes ved området mere. Alternativt skal projektørerne forsynes med bevægelsessensor.

SPILDEVAND

23. Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem – fx møddingspladsen. Udbringning skal ske jvf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.
24. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v. således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til dræn ved overfladeafstrømning.

SKADEDYR

25. Der skal i forbindelse med driften føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

26. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 1-1-2** og efterfølgende til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, tlf.: 96 11 75 57 (normal arbejdstid) eller miljøvagten på tlf. 40205057 eller tlf. 24253179 (udenfor normal arbejdstid).
27. Beredskabsplanen gennemgås sammen med de ansatte mindst 1 gang om året (gennemgang noteres i driftsjournal) og skal være let tilgængelig og op-hængt så den er synlig.

BAT – bedste tilgængelige teknik

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

28. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

29. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.

RENERE TEKNOLOGI

30. Husdyrbruget skal minimum hvert 5. år gennemgås af en energifaglig person med det sigte at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. 5-års lønsomme teknologier skal som udgangspunkt indføres. Kontroller inkl. rapport skal fremgå af driftsjournalen. Første gennemgang inkl. rapport skal finde sted i 2010.

Ophør af husdyrbruget

31. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne nedrives og materialet bortskaffes til genanvendelse.

AREALER - miljøgodkendelsens vilkår

Husdyrbrugets udbringningsarealer

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

32. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte arealer (ejede og forpagtede), der fremgår af bilag 12.

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

33. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer (ejede og forpagtede) svarende til 1,89 DE/ha per planår (1/8-31/7). Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer indeholdende 4.579 kg P set som gennemsnit over 3 år.
34. Der skal være fosforbalance på ejede/forpagtede udbringningsarealer som er detailafvandet eller beliggende inden for 50 meter fra vandløb og med fosfortal over 4. Fosforbalancen opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter de gældende normer. Vilkåret gælder enhver femårs periode efter 2014. Der skal senest

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

2014 foreligge nye fosfortal, for alle ejede/forpagtede udbringningsarealer. Fosforbalance skal kunne dokumenteres via gødningsregnskaber og markplaner.

35. Følgende husdyrgødning skal for hver planperiode afsættes til følgende gyllemodtager:

LJØRRING MASKINSTATION Romvigvej 10, Ljørring, 7490 Aulum (CVR: 12242085) svarende til: 68,5 DE (7217 kg N og 1287 kg P).

Jørn Ulrich Bertelsen, Kidbækvej 5, 7500 Holstebro (CVR: 25488555) svarende til: 35,99 DE (3794 kg N og 677 kg P).

Gdr. Niels Barslund, Grønbækvej 6, 7500 Holstebro (CVR: 15294930) svarende til: 20,00 DE (2108 kg N og 376 kg P).

Husdyrbruget skal i forbindelse med indgåelse af gylleaftale kunne dokumentere, at den overførte husdyrgødning udbringes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

36. Malkekøer, svarende til 23,5 DE, skal årligt græsse minimum 6 måneder udenfor udspretningsarealet. Periodens start og slut skal angives i driftsjournalen sammen med kort over arealet.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

37. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid.

38. Udbringning på mark 11-0, 13-0 og 52-0 skal ske ved direkte nedfældning i en 20 meter bred bræmme ned mod naturarealer ved bækken. Alternativt må der i denne bræmme ikke gødskes.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

39. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

40. For markerne med mark nr. 4-1, 9-0 og 9-1 skal der langs vandløbet etableres minimum 5 meter brede bræmmer fra vandløbets kronekant og til marken. Desuden skal jordbearbejdning på disse marker ske parallelt med vandløbet. For mark 4-1 skal den 5 meter brede bræmme kun etableres på de første 65 meter fra markens østlige side.

41. For mark 10-0 skal jordbearbejdning ske parallelt med højdekurven eller lignende, således det sikres, at overfladevand ikke løber i kørespør eller spor ef-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ter jordbearbejdning direkte til vandløbet.

42. Der skal samlet etableres 5 % (procentpoint) ekstra efterafgrøder udover det af plantedirektoratet til enhver tid gældende lovpligtige krav.

FOREBYGGELSE AF FORURENING AF VANDMILJØET

43. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyll/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal det tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

44. Såfremt der konstateres padder omfattet af habitatdirektivets bilag IV i søer/vandhuller beliggende ved udbringningsarealerne, skal der etableres minimum 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhullet/søen.

Klagevejledning og offentliggørelse

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 03-02-2010 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning. Dog skal det bemærkes, at en udnyttelse af en påklaget godkendelse sker på eget ansvar, og ikke indskrænker klagemyndighedens ret til at ændre afgørelsen.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 06-01-2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Ansøger, Arend Albert Visser, Grønbækvej 5, 7500 Holstebro. E-post: ukendt

En kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

- Niels Bjerre Barslund, Grønbækvej 6, 7500 Holstebro (gylleaftale, nabo)
- Kitha Ellen Duval Wolff, Grønbækvej 8, 7500 Holstebro (forpagtet jord)
- Jørn Bertelsen, Kidbækvej 5, 7500 Holstebro (gylleaftale)
- Ljørring Maskinstation (K Jessen), Romvigvej 10, 7490 Aulum (gylleaftale)
- Herning Kommune, teknik@herning.dk (§ 21 høringspart)
- Ansøgers rådgiver, Karen V. Thomasen, Nupark 53, 7500 Holstebro, E-post: kvt@hflc.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, E-post: enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Retsbeskyttelse

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Grønbækvej 5, 7500 Holstebro, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen, jvf. bilag 12.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddelt påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12 2006, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03-2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2017.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 23-12-2009. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Ansøger ønsker 5 år til udnyttelse af godkendelsen, idet besætningen ønskes udvidet ud fra egen besætning. Gyllebeholderen bygges så den står færdig senest 2 år efter at godkendelsen tages i brug (primo 2012). Møddingspladsen er etableret senest 3 år efter godkendelsen er meddelt (2013) og ensilagepladserne etableres senest 4 år efter godkendelsen er meddelt (2014).

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter.
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er virksomheden underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

ANLÆGGET - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning finder sted.

- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.).
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget.
- at energi og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet.
- at der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige renseteknik,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Arend Albert Visser ejer og driver husdyrbruget Grønbækvej 5, 7500 Holstebro. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på ejendommen er Arend Albert Visser. Det vurderes at være vigtigt, at personer, der arbejder på ejendommen, kender godkendelsens vilkår, for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer i ejerforhold eller ændringer i de personer, der er ansvarlige for driften, herunder ansvarlig for de miljømæssige forhold på ejendommen, skal dette skriftligt anmeldes til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

DET ANSØGTE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse.

Produktionsstørrelse

Dyretype	Eksisterende produktion		Ansøgt produktion	
	antal	DE	antal	DE
Malkekøer, tung race	165	194,12	252	296,47
Kvier, 6-18 mdr., tung race	87	27,75	118	37,63
Kvier, 18-28 mdr., tung race	59	27,04	0	---
Kvier, 18-23 mdr., tung race	0	---	46	19,62
Kvier, 23-27 mdr., tung race	0	---	33	15,96
Småkalve, 0-2,5 mdr., tung race	17	3,11	0	---
Småkalve, 2,5-4 mdr., tung race	22	4,58	0	---
Småkalve, 0-6 mdr., tung race	0	---	62	12,65
Tyrekalve 40-55 kg, tung race	87	0,80	125	1,15
I alt (DE)		257,4		383,48

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke øget belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da ejendommen kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau.

Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder maksimalt må være på 383,48 DE i kvæg som gennemsnit over tre planperioder, dog maksimalt med udsving på 3 DE over 383,48 DE og maksimalt med 3 DE forskydning i de enkelte dyretyper. Holstebro Kommune finder, at en fleksibel produktionsform ikke er i konflikt med beskyttelsen af den omkringliggende natur eller nabobeboelser.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 3,5 km sydvest for Tvis og ca. 7 km sydøst for Holstebro.

Zonestatus: Ejendommen er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Ejendommen er beliggende i det åbne land.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo - med landbrugspligt / uden landbrugspligt	369 m / 780m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (krav 50 meter)	ca. 2,2 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 meter)	ca. 600 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, (300 meter)	ca. 3 km

Afstand fra anlægget til naturområder:	
Højmose	ca. 26 km
Lobeliesø	ca. 24 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 950 m
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 3,3 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	over 11 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	over 20 km
Ammoniakfølsomme søer*, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	over 10 km

* Denne søtype er endnu ikke kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

Afstand fra stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg:	
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m) - ny stald - ensilagesiloer - møddingsplads	>250 m > 250 m > 250 m
Almene vandforsyningsanlæg (50 m) - ny stald - ensilagesiloer - møddingsplads	> 1000 m > 1000 m > 1000 m
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m) - ny stald - ensilagesiloer - møddingsplads	> 15 m 15 m > 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m) - ny stald - ensilagesiloer - møddingsplads	> 25 m > 25 m > 25 m
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m) - ny stald - ensilagesiloer - møddingsplads	> 1000 m > 1000 m > 1000 m
Beboelse på samme ejendom (15 m) - ny stald - ensilagesiloer	> 15 m > 15 m

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

-møddingsplads	> 15 m
Naboskel (30 m)	
- ny stald	> 30 m
- ensilagesiloer	> 30 m
- møddingsplads	> 30 m

Af bilag 6 fremgår husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboer m.v. Kvægbruget ligger forholdsvis langt fra naboejendomme, byzone og samlet bebyggelse. Det vurderes, at det ansøgte overholder afstandskrav i §§ 6, 7, 8 og 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbrugets anlæg

STALDE

Husdyrbrugets indretning fremgår af bilag 1 og 2 og nedenstående tabel.

Bygning	Anvendelse	Areal (m ²)	Kapacitet, antal dyr	Staldsystem
Malkestald (B)	Malkning	130 m ²	---	---
Kostald (C)	I den sydlige halvdel: Malkekøer + kvier (23-27 mdr.)	2340 m ²	87 malkekøer, (6 på dybstr.) + 33 kvier	<u>Den sydlige halvdel:</u> Sengestald m. fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time. Mindre område med dybstrøelse til goldkøer.
	I den nordlige halvdel: Malkekøer		165 malkekøer	<u>Den nordlige halvdel:</u> Sengestald med spalter (ringkanal).
Ungdyrstald (D)	Småkalve (0-6 mdr), kvier (6-18 mdr),	676 m ²	32 118	Dybstrøelse (småkalve), sengestald med spaltegulv (kvier).
Ungdyrstald (G)	Kvier (18-23 mdr.)	368 m ²	46	Sengestald m. fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time.
Kalvehytteplads (J)	Småkalve (0-6 mdr.), tyrekalve (40-55 kg).	550 m ²		Dybstrøelse over beton med afledning til gyllebeholder. Det er en forudsætning, at pladsen er indrettet med korrekt fald mod afløb mv.

Den nordlige del af staldafsnit C er indrettet med skrabeanlæg i nudrift og ansøgt drift. Herved forventes ammoniakemissionen fra dette staldafsnit at være reduceret med 20 % i forhold til ikke at have et skrabeanlæg. Der stilles vilkår om skraber og drift af disse, således at stalden skrabes minimum hver 2. time.

Den sydlige del af staldafsnit C og staldafsnit G er indrettet med fast gulv med fald mod midten, hvor et dræn fjerner aflen. Gulvet skrabes hver 2. time.

Staldafsnit D er indrettet som dybstrøelsesstald for småkalve og som sengebåsestald med spalter for kvier uden ammoniakreducerende tiltag.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det vurderes, at gødningshåndtering i eksisterende og nyopførte stalde er tilfredsstillende, såfremt den til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte anordninger. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler.

BAT i staldanlæggene

Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet der er tale om udvidelse i eksisterende stalde (D + nordlige del af staldafsnit C). Der er ikke sikkerhed for, at gyllekanalerne i de eksisterende stalde har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen ved installation af et forsøringsanlæg. Desuden vurderes det ikke proportionalt at investere i et forsøringsanlæg i de eksisterende stalde, før disse renoveres eller der bygges nyt. Stald C (nordlig) og stald D har et staldsystem med fast gulv, hældning mod dræn i midten og skrabning hver 2. time. Jf. ansøgers konsulent og Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Kvæg har denne type gulv samme ammoniakfordampning (4 %) som de faste præfabrikerede drænede gulve. Gulvtypen og dermed staldsystemet vurderes derfor at overholde BAT kravet for stalden, idet ammoniakfordampningen for præfabrikerede drænede gulve (BAT) også er på 4 %.

Præfabrikerede drænede gulve eller faste gulve med hældning mod dræn i midten er fra valgt i eksisterende (stald D + nordlige del af stald C), idet en ændring af det eksisterende gulv og kanalsystem vil være en uforholdsmæssig stor omkostning.

I småkalvestalde anvendes der dybstrøelse, som anses for at være det bedste staldsystem for disse dyr. Der er stillet vilkår om at dybstrøelsesmåtten skal holdes tør i overfladen ved at strø rige mængde halm eller andet tørstof. Kvierne befinder sig pt. i sengebåsestald. I ansøgningen er det angivet, at spalteskraber ikke er indført i stalden, da dette ifølge konsulenten ikke kan indføres i stalden.

Overordnet vurderes det, at en landmand gennem god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. kan overholde kravet om BAT mht. husdyrbrugets drift. Såfremt der på et senere tidspunkt ønskes ændringer i husdyrbrugets indretning og/eller drift herunder byggeri af nye staldanlæg, skal dette vurderes iht. BAT af godkendelsesmyndigheden.

Kalvehytter

Der etableres udendørs plads til kalvehytter på husdyrbruget (jf. pkt. (J)), hvilket vurderes at være godt dyrevelfærdsmæssigt. Kalvehytterne placeres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygningsmasse på befæstet areal. Såfremt det befæstede areal ikke opfylder kravene, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, er der risiko for punktkildeforurening. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at kalvehytterne skal etableres på dybstrøelsesmåtter, der overholder specifikationerne i Landbrugs Byggeblad nr. 095.03-01. Alternativt kan der indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse etableres en befæstet plads med afløb, på arealet øst for kostalden, efter anmeldelse heraf til Holstebro Kommune, såfremt denne plads ikke allerede er etableret.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

VENTILATION

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Ventilationssystemer på ejendommen forventes ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

RENGØRING AF STALDANLÆG

Stalde rengøres efter behov. Erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår om rengøring af staldanlæg.

FODER

Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

I ansøgningen angives det, at ensilage hovedsageligt opbevares på eksisterende og kommende ny ensilageplads afhængig af årets høst. Der forventes en stigning på ca. 50 % af foderforbruget som følge af udvidelsen.

Fremover vil der kun undtagelsesvist, og i mindre mængde, blive opbevaret ensilage i markstakke. Det bemærkes, at der tidligere har været store problemer med opbevaring af ensilage på de skrånende marker nord for ejendommen, der afleder vand til vandløb og lignende. Der stilles i godkendelsen vilkår om, at der ikke må oplægges ensilagestakke og lignende markerne mark nr. 4-1, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 9-1, 10-0, 11-0, 13-0 og 52-0, pga. risiko for udvaskning fra stakkene eller fra spild/rester fra stakkene, til vandløb, sø, vådområde eller lignende. Der stilles desuden vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på mark 73-0 med lavbundsarealer (uden okkerklasse), da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer. Arealerne hvor ensilage ikke må placeres fremgår desuden af bilag 14.

Ensilage i markstakke

Saftgivende ensilage må ikke placeres i markstak. Placeres ikke-saftgivende ensilage direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år, da ensilageospild kan medføre en udvaskningsrisiko. Der stilles desuden vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles vilkår angående placering af ensilagestakke samt vilkår om journal for placering af stakkene på kort m.v. Desuden stilles der vilkår om, at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på møddingsplads, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

FYRINGSANLÆG

Stuehuset opvarmes med stokerfyr. Anlægget er under 1 MW og er derfor ikke godkendelsespligtigt. Der stilles ikke skærpede krav vedr. opvarmning af husdyrbruget. Ved ændring i malke/mælkeanlægget bør det dog overvejes, om det kan være rentabelt at udnytte overskudsvarme fra kølingsanlægget til opvarmning af stuehuset.

HÅNTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Etableret år	Sløjfes senest	Indhold
Overjordisk	Maskinhus	1990	2020	Diesel
Overjordisk	Maskinhus	1988	2018	Diesel
Overjordisk	Maskinhus	1986	2010 (da den ikke anvendes mere)	---
Overjordisk	Maskinhus	2005	2035	Diesel

Håndtering af olie, spildolie og brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund.

Olie og kemikalier

Olie og kemikalier m.v. skal opbevares i egnede beholdere, der er placeret under tag og beskyttet mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb.

Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af de pågældende stoffer kan holdes indenfor et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.

På husdyrbruget opbevares olie og spildolie i olietromler med tætsluttende låg. Tromlerne er placeret inde i maskinhuset over beton uden afløb. Ved døre og porte er der 3 cm opkant, så olie mv. kan opsamles uden af løbe ud. På den baggrund vurderes det, at risikoen for forurening af jord, undergrund, grundvand eller vandmiljø er minimal.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

På baggrund af ovenstående stilles der ikke yderligere vilkår i godkendelse vedr. håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof m.v.

AFFALD OG KEMIKALIER

Affald fra ejendommen håndteres iht. nedenstående:

Affaldskode	Type	Opbevaring	Bortskaffelse
	Jern	Ikke oplyst	Afhentes af jernhandel
ISAG-kode 50.00	Papir/pap og andet forbrændingseget	Container	Afhentes hver 14. dag
EAK-kode 02-01-04 ISAG-kode 52.00	Plast	På vogn	Køres til erhvervs-genbrugspladsen
ISAG-kode 52.06	PVC	På vogn	Køres til erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Olietromler i 200 liter tromle i maskinhus	Afleveres til erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester	Opbevares ikke på ejendommen. Kanyler opbevares i lukket spand.	Eventuelle rester og kanyler mv. tages med af dyrlægen

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget.

Der skal i den forbindelse oplyses, at det ikke er tilladt at bortskaffe erhvervsaffald på den kommunale genbrugsplads. Bortskaffelsen kan ske til enten erhvervs-genbrugspladsen eller anden godkendt modtager. Se Holstebro Kommunes hjemmeside, Natur og Miljø.

Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Affald, der kan forurene jord, grundvand eller overfladevand samt olie- og kemikalier, skal opbevares i lukkede beholdere på fast underlag uden mulighed for, at evt. spild kan løbe til fx jord, afløb, dræn, vandløb, borerger eller brønde m.v.

Det er kun tilladt at bortskaffe farligt affald (spildolie, oliefiltre, akkumulatorer mv.) til godkendt modtager. De godkendte modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside ligeledes under Natur og Miljø.

Ønsker man at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder. Den anvendte emballage skal lukkes forsvarligt og mærkes, før affaldet forlader ejendommen.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktio-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

nen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning.

DØDE DYR

På ejendommen opbevares animalsk affald, i perioden indtil afhentning, overdækket ved kadaverplads vest for indkørselsvejen til ejendommen (se bilag 3 – afhentningsplads for DAKA).

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Holstebro Kommune har vurderet, at såfremt der opstår risiko for uhygiejniske forhold, såsom udsivning af væske fra kadavere til f.eks. jorden, skal dyrene placeres således, at dette ikke er muligt. Dette kan ske i en dertil egnet container eller på befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder. Kadaverne skal placeres, så de ikke giver anledning til gener for omgivelserne, og ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container. Det vurderes, at denne opbevaringsform er tilfredsstillende, da antallet af døde dyr i kvægbesætninger generelt er relativt lavt. Idet det vurderes, at opbevaringen på Grønbækvej 5, ikke giver anledning til uhygiejniske forhold i perioden indtil afhentning, stilles der kun vilkår, der sikrer ovenstående.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

Opbevaring

Alle giftige og meget giftige sprøjtemidler, herunder rester samt tom emballage skal opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende i et aflåst rum eller skab. Dette sikres ved vilkår.

Sprøjtemidler og kemikalier opbevares i aflåst rum i maskinhus/værksted. Kemikalierne ligger i en gammel fryser over betongulv. Der er afløb til gyllekanalerne. Rengøringsmidler til malkeanlægget opbevares i forbindelse med malkestalden. Medicinrester og brugte kanyler bortskaffes via dyrlægen. Der opbevares ikke fødevarer eller lign. i samme rum. På den baggrund vurderes det, at risikoen for forurening af jord, undergrund, grundvand eller vandmiljø er minimal. Medicin opbevares ikke på ejendommen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Kemikalieaffald, herunder sprøjtemidler og produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i fx en spildbakke.

Gødningsproduktion og håndtering

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 6.507 m³ gylle samt 4.290 m³ afløb fra ensilagepladser, møddingsplads, kalvehytteplads og vaskevand, svarende til en opsamlet mængde på 10.797 m³.

Der opsamles månedligt en mængde svarende til 899 m³. Opbevaringskapaciteten på ejendommen svarer cirka til 9,3 måneders produktion og det vurderes derfor, at opbevaringskravet er opfyldt.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning fremgår af nedenstående tabel:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet m ³	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	1987	2000	1.200	1.200
Gyllebeholder	1987	2000	1.200	1.200
Gyllekanaler	---	---	2.000	2.000
Gyllebeholder	Nyopføres	---	0	4.000
Samlet opbevaringskapacitet:			4.400	8.400

På baggrund heraf vurderes det, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig i henhold til § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der er etableret naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der skal føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

Det vurderes, at den nye gyllebeholder vil passe ind i det omkringliggende landskab, idet gyllebeholderen mv. opføres i tilknytning til eksisterende bygninger. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår vedr. placering. o.l.

I ansøgningen er det angivet, at ansøger overvejer at etablere en jordvold øst/nordøst for gyllebeholderne, således at det sikres, at der ikke kan løbe gylle til vandløb og dræn, såfremt der sker et gylleuheld. Holstebro Kommune vurderer, at der skal laves tiltag der sikrer mod gylleuheld ved gyllebeholderne, idet der er kraftigt fald fra disse mod vandløb. Det sikres ved vilkår, at der etableres en passende barriere, fx en jordvold, der sikrer, at gylle

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

ved uheld ikke kan løbe til vandløb og dræn. I forbindelse med byggeriet af den nye gyllebeholder anvendes bl.a. jord herfra.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.

Der stilles vilkår herom. Det vurderes, at der med de stillede vilkår leves op til BAT.

PÅFYLDNINGSPADS FOR GYLLEVOGNE

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevoggen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

Der produceres efter udvidelsen årligt omkring 219 m³ dybstrøelse på husdyrbruget. Dybstrøelsen opbevares på den nye møddingplads. Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Dybstrøelse skal som udgangspunkt opbevares på møddingspladsen og ikke i markstak. Opbevaring af dybstrøelse i markstak skal således kun ske i markstak i særlige tilfælde. Opbevaring af dybstrøelse på møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra husdyrbruget i markstak. Der stilles vilkår om, at dybstrøelse skal opbevares på møddingspladsen.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 3.337 kg N / år, hvilket er en meremission på 1.214 kg N / år i forhold til førsituationen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beskrivelse	N-emission kg N
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	1.793 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	528 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	664 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	351 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15 % reduktion	3.337 kg N / år
Meremission	1.214 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 15 %

Kravet om 15 % ammoniakreduktion gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Den eksisterende produktion er ikke omfattet af 15 % reduktionskravet. Kravet om 15 % reduktion i forhold til referencestaldsystemet opnås ved at etablere skraber over spaltearealet i staldafsnit C og G. Skraberne kører hver 2. time. Se farmtest kvæg nr. 21/2004 om emission af ammoniak og drivhusgasser fra naturligt ventilerede stalde. DJF. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående skrabehyppighed.

Meremissionen er beregnet til 1.214 kg N pr. år efter 15 % reduktion. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger mere end 1.000 meter fra nærmeste naturområder, der er omfattet af lovens § 7. Naturområderne er 1) højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha, overdrev større end 2,5 ha, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, 2) heder, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, 3) overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder samt 4) ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder. Holstebro Kommune anser det generelt ammoniakreduktionskrav for opfyldt i forhold til ammoniakdeposition på § 7 beskyttet natur, og der stilles ikke yderligere vilkår i forbindelse hermed.

Bemærk, nedfældningskrav nærmere end 1000 meter fra § 7 områderne, jf. beskrivelse i senere afsnit.

LUGT

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning.

Staldlugtemission beregnes bl.a. på grundlag af "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udarbejdet af MLK Fyn, maj 2002. Staldlugtemission beregnes ved et produktionstidspunkt i sommertiden med maksimalt antal dyr på ejendommen, dvs. under forhold der resulterer i maksimal lugtafgivelse.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

(OBS: nedenstående vises tal for den beregningsmetode der giver det værste scenario i de to modeller).

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	339 m (ny model)	---	---	---	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	225 m (ny model)	---	---	---	Ja. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	95 m (ny model)	---	---	---	Ja. Ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

Samlet vurdering for lugt

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellen 'Ny Lugtvejledning'. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger. Det vurderes dog, at lugtgenerne fra gyllebeholdere ikke er væsentlige, når de gældende krav til flydelag og generelle afstandsregler overholdes. Der stilles ikke skærpede vilkår til gyllebeholdere eller udbringningspraksis.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår meddele påbud om lugtmålinger, og om at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TRANSPORT

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken, uden der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, se bilag 5. Transportvej mod Aulum foregår mest med lastbil.

Der henvises til landbrugslovens generelle krav om, at transport af husdyrgødning til marker, der ligger længere end 10 km væk fra anlægget, skal ske med tankvogn og ikke med traktor og gyllevogn.

Arbejdsførsel til markerne foregår for en stor dels vedkommende uden at benytte privat fællesvej og uden at passere tæt forbi nabobeboelser. Nogle af arbejdsførselstransporterne vil dog gå forbi naboejendomme. Det vurderes dog, at transporterne ikke vil give anledning til væsentlige gener for ejendommene.

Samlet vurdering

Det vurderes, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Der stilles dog vilkår om, at gylletransporter, så vidt det er muligt, ikke må ske gennem bymæssig bebyggelse. Der henvises endvidere til landbrugslovens generelle krav om, at transport af husdyrgødning til marker, der ligger længere end 10 km væk fra anlægget skal ske med tankvogn og ikke med traktor og gyllevogn. Al transport til og fra ejendommen foregår generelt indenfor normal arbejdstid.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være belastende.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra ejendommen kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

STØJ

Støjkloder fra husdyrbruget er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og dyr til husdyrbruget.

I ansøgningen er det oplyst, at de primære støjkloder på husdyrbruget er malkemaskiner, traktorer, afhentning af dyr, mælk og transport generelt. Ansøger angiver endvidere, at der ikke er lavet tiltag mod støjkloder, da det ikke er relevant, når der er langt til naboer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke er og ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger efter nærmere definerede anvisninger. I forhold til naboer meddeles der vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkrav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

STØV

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. Generelt forventes der ikke støvproblemer på eller omkring ejendommen. Der stilles vilkår til sikring af de omkringboende mod støvgener.

LYS

Der er en belysning ved den nordlige del af kostalden, samt mellem kostalden og værksted og ungdyrstald (D). Der stilles vilkår om, at belysningen ikke må være tændt når lyset ikke anvendes som arbejdslys. Alternativt skal belysningen tændes via bevægelsessensor. Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da naboerne ligger forholdsvis langt fra husdyrbruget, og da der er bevoksninger af træer og lignende mellem husdyrbruget og naboejendomme.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema og som angivet i bilag 4:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til dræn og videre til vandløb
Vand fra møddingsplads/vaskeplads	Ledes til gyllebeholder
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllebeholder
Vaskevand fra mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllebeholder
Mælke-/malkerumsspildevand	Ledes til gyllebeholder

Al tagvand samles og løber i dræn for at fortsætte til bækken. Al gylle, ensilagesaft, vand fra møddingsplads og kalveplads pumpes i gyllebeholderne.

Forhold omkring husdyrbrugets husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan husdyrbruget evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på husdyrbruget. På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpende vilkår vedr. spildevandshåndtering på ejendommen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der er stillet vilkår om, at fx møddingspladsen skal anvendes som vaskeplads for maskiner. Hvis påfyldning af sprøjte med sprøjtemidler sker på ejendommen, skal det ske på denne plads, idet der er risiko for spild i forbindelse med påfyldning. Sprøjtning på ejendommen udføres med marksprøjte. Hvis rengøring af sprøjteudstyr ikke sker i marken, skal det foregå på møddingspladsen, så vandet kan opsamles i gyllebeholderen.

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og i mindre omfang til dræn.

SKADEDYR

I ansøgningen er det angivet, at skadedyr generelt bekæmpes for at undgå uhygiejniske forhold.

Rotter

For at forebygge tilhold af skadedyr skal foder på husdyrbruget opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Det vurderes, at husdyrbrugets bekæmpelse af skadedyr kan forventes at være tilstrækkelig for at sikre mod rotteplage i området.

Fluer

Ansøger angiver, at fluegener bekæmpes via sprøjtedåser og Stalosan F. Der stilles vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium senest fastsatte retningslinjer. Fluegener skal forebygges ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

Overpumpning af gylle:

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det vurderes, at den generelle lovgivning gældende fra 15/09 2008 er med til at sikre, at der ikke sker uheld ved gyllebeholder, så der forventeligt ikke pumpes meget store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld.

Lækage på gyllebeholderen:

Såfremt en gyllebeholder springer læk, vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod en vandløbet beliggende øst/nordøst for gyllebeholderne (bilag 7). Der stilles vilkår om, at der skal laves en barriere der sikrer, at der ikke kan løbe gylle til vandløbet øst/nordøst for ejendommen. Før projektet udarbejdes skal det godkendes af Holstebro Kommune. Projektet skal senest være gennemført 6 mdr. efter godkendelsen tages i brug.

Beredskabsplan:

Der er Natur og Miljø's opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hærværk o.l.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.v. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand o.l.

BAT er bl.a.:

- at ejendommen har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på ejendommen.
- at alle der arbejder på ejendommen er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved, hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på ejendommen.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

BAT – bedste tilgængelige teknik

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik".

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Holstebro kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er universelle og derfor kan overføres til kvægbrug. Virksomheden benytter sig til stadighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af ejendommen bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området.

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at bedriften udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Sagt med andre ord drejer det sig om, at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv. således at tab til omgivelser bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi sigter bl.a. mod at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed, at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer samt at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Renere teknologi er samtidig det bærende element i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i Lov om miljøbeskyttelse. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Forbruget af råstoffer til husdyrproduktionen består primært af foder, vand, el og olie. Desuden er der et forbrug af handelsgødning:

Type	Forbrug før udvidelse	Forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	60.000	80.000	+ 33 %
Vand [m ³], I alt	7.500	10.000	+ 33 %
- Drikkevand, stald	6.400	8.900	+ 39 %
- Vask stald	1.000	1.000	0 %
- Vask, markredskaber	100	100	0 %
Dieselolie [liter]	17.500	20.000	+ 14 %

Der stilles vilkår om, at ejendommen minimum hver 5. år gennemgås af en energifaglig person, med det sigte at sikre at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Den første gennemgang inkl. rapport skal foreligge senest et år efter, at godkendelsen tages i brug. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier skal indføres, med mindre der er forhold, der taler for, at investeringen med fordel udsættes til senere, eller såfremt det på anden måde ikke er proportionalt at indføre tiltagene.

Generelt skal virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der vil blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

RENERE TEKNOLOGI

På ejendommen er der lavet en lang række renere teknologitiltag:

- El:**
- Der anvendes naturlig ventilation i alle stalde.
 - Der er etableret natbelysning i stalderne, så der bruges mindre strøm i stalden til lys om natten.
 - Der anvendes pladekølere i mælkekølingsanlægget.
 - Varmegenindvinding fra mælken giver varmt vand til rengøring.
 - Overskudsvarme fra pladekøleren varmer drikkevandet op til køerne.
 - Der anvendes vandkølede vakuumpumper.
 - Der anvendes energisparepærer overalt.
- Ammoniak:**
- Spalterne skræbes hver 2. time
- Energi**
- Der er etableret grovfodersiloer tæt på staldanlæg for at minimere den interne transport af grovfoder.
- Vand og kemikalier**
- Vand fra malkeanlæg og køletank genanvendes til vask af malkestald.
 - Der er indkøbt nye drikkekar, som medfører at dyrene leger mindre med vandet og dermed fås et mindre vandforbrug.
 - Der holdes øje med lækager i rør, hvilket straks repareres.
- Management**
- Der arbejdes efter principperne for godt landmandskab
 - gødningsregnskab udarbejdes for at styre mængden af gødning til ud-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- bringning.
- Gylle spredes fortrinsvis indenfor normal arbejdstid for at minimere lugtgener for naboer.
- Der er udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget til brug i forbindelse med eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser på ejendommen.
- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

Malkeanlæg

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

Det er Natur og Miljø's opfattelse, at man igennem godt landmandskab og overholdelse af husdyrbekendtgørelsen mm. overholder kravet om BAT. I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal, og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at virksomheden gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med ejendommens energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Varetagelse af hensyn til landskab

Landskabsinteresser

Der etableres ny stald, plansilo og gyllebeholder i forbindelse med udvidelse af husdyrbruget.

Ejendommen ligger inden for landskabeligt interesseområde. Inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen er der 2 gravhøje nr. 34 og 35, men i øvrigt ikke flere beskyttede fortidsminder inden for 1000 meters afstand. Bygningerne ligger uden for skovbyggelinie, idet afstanden til fredskov syd øst for ejendommen er cirka 420 meter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Da plansiloer, møddingsplads og gyllebeholder opføres i tilknytning til og i samme stil som de eksisterende anlæg / bygninger med samme formål, vurderes der ikke at ske forringelse af de landskabelige værdier.

Ophør af husdyrbruget

Hvis det bliver aktuelt at lade produktionen ophøre på ejendommen på et tidspunkt, stiller Holstebro Kommune vilkår til sikring af, at der ikke sker forurening af natur eller miljø. Der stilles desuden vilkår om, at Holstebro Kommune kan kræve bygningsmassen fjernet, hvis produktionen ophører.

Alternative muligheder

En alternativ løsning er ikke at udvide produktionen, en strategi der er urentabel i forhold til den økonomiske udvikling på området.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner på miljøet. Herudover vil dette betyde, at muligheden for at anvende ny teknologi vil være forringet grundet etableringsomkostninger, der er forbundet hermed.

AREALER - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Der rådes over et samlet areal på 130,79 ha. Herudover er der gylleaftaler på 135,64 ha.

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Der rådes over et samlet areal (ejet og forpagtet) på 130,79 ha, herunder udgør de forpagtede arealer 9,15 ha. Der er ikke indgået skriftlige aftaler om overførsel af husdyrgødning til husdyrbruget. Arealernes lokalisering er vist på bilag 12. Alle ejede og forpagtede arealerne er beliggende i Holstebro Kommune på nær mark 44-0 og 47-0, som er beliggende i Herning Kommune. En del af gylleaftalearealerne er desuden beliggende i Herning Kommune, jf. udtalelse fra Herning Kommune i bilag 15.

Harmonikrav

I husdyrbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på husdyrbruget og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For kvægbrug må der iht. husdyrgødningsbekendtgø-

relsens § 27 stk. 3 udsprede 2,3 DE/ha pr. planperiode, når driften af arealerne sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2.

Som udgangspunkt skal der derfor være et areal til rådighed til udbringning af husdyrgødning på i alt 166,73 ha (2,3 DE/ha ved 383,48 DE). Nedenfor fremgår husdyrbrugets ejede og forpagtede udsprede arealer. Det fremgår desuden, hvor mange DE der maksimalt må spredes gødning for på de enkelte arealer for at overholde de specifikke harmonikrav for de enkelte marker under hensynstagen til arealernes robusthed:

Ejede og forpagtede arealer:

Sted / mark nr.	Nitratisikovurdering				Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler (DE-max)	Maksimalt antal DE til udsprede på arealerne ved DE-max
	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
Grønbækvej 5 - 1-0	2,05	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	4,72
Grønbækvej 5 - 2-0	4,68	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	10,76
Grønbækvej 5 - 2-1	0,09	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	0,207
Grønbækvej 5 - 3-0	7,92	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	18,22
Grønbækvej 5 - 3-1	2,38	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	5,47
Grønbækvej 5 - 4-1	0,83	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	1,91
Grønbækvej 5 - 5-0	10,28	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	23,64
Grønbækvej 5 - 6-0	4,43	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	10,19
Grønbækvej 5 - 7-0	2,9	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	6,67
Grønbækvej 5 - 9-1	0,47	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	1,08
Grønbækvej 5 - 9-0	4,16	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	9,57
Grønbækvej 5 - 10-0	1,25	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	2,88
Grønbækvej 5 - 11-0	1,2	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	2,76
Grønbækvej 5 - 13-0	7,06	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	16,24
Grønbækvej 5 - 14-0	4,21	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	9,68
Grønbækvej 5 - 51-0	16,61	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	38,20
Grønbækvej 5 - 52-0	0,86	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	1,98
Grønbækvej 5 - 61-0	7,56	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	17,39
Grønbækvej 5 - 70-0	14,07	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	32,36
Grønbækvej 5 - 70-1	1,35	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	3,11
Grønbækvej 5 - 73-0	18,96	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	43,61
Grønbækvej 5 - 8-0	1,42	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	3,27
Grønbækvej 8 - 22-0	4,06	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	9,34
Grønbækvej 8 - 21-0	5,09	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	11,71
Grønbækvej 5 - 44-0	3,5	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	8,05
Grønbækvej 5 - 47-0	3,02	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	6,95
I alt / gennemsnit:	130,39	0,00	0,00	0,00	100 %	2,3	299,37

Tabel 1:

Arealer markeret med gul er forpagtet af Kitha Ellen Duval Wolff, Grønbækvej 8, 7500 Holstebro.

Der afsættes 124,49 DE til gyllemottagere:

LJØRRING MASKINSTATION Romvigvej 10, Ljørring, 7490 Aulum (CVR: 12242085) svarende til: 68,5 DE (7217 kg N og 1287 kg P). Arealer i Herning Kommune, jf. udtalelse fra Herning Kommune i bilag 15.

Jørn Ulrich Bertelsen, Kidbækvej 5, 7500 Holstebro (CVR: 25488555) svarende til: 35,99 DE (3794 kg N og 677 kg P). Arealerne godkendes i selvstændig arealgodkendelse i Hol-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

stebro Kommune. En del af ejendommens arealer er beliggende i område der er registreret som område med særlige drikkevandsinteresser.

Gdr. Niels Barslund, Grønbækvej 6, 7500 Holstebro (CVR: 15294930) svarende til: 20,00 DE (2108 kg N og 376 kg P). Arealerne er ikke omfattet af godkendelsespligt.

Husdyrbruget skal i forbindelse med indgåelse af gylleaftale kunne dokumentere, at den overførte husdyrgødning udbringes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

Derudover er der dyr (malkekøer svarende til 23,5 DE), der afgræsser ekstensivt udenfor udbringningsarealer i 6 måneder om året. Der stilles vilkår om, at afgræsningen skal noteres i driftsjournalen, sammen med kort over arealet.

Harmonikravet er dermed $(371,73 \text{ DE} - 124,49 \text{ DE}) / 2,3 \text{ DE/ha} = 107,49 \text{ ha}$. På baggrund af ovenstående vurderes det, at harmonikravet er overholdt, og at det reelle harmonital er på 1,89 DE/ha. Håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes derfor at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. følgende tiltag:

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

I henhold til vilkår skal der til enhver tid over for Holstebro Kommune kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ved indgåelse af forpagtninger og/eller gylleaftaler skal der til stadighed foreligge skriftlige aftaler. Ændres der på udbringningsarealerne, skal disse ændringer anmeldes til Holstebro Kommune, der så vil vurdere, om dette giver anledning til ændring af vilkår i godkendelsen.

Arealkrav iht. landbrugsloven

Landbrugsejendomme skal opfylde Landbrugslovens krav om egne arealer. Det ejede areal skal udgøre en vis andel af det beregnede harmoniareal. Jvf. bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v. skal der være et jordtilliggende på minimum 47,41 ha. Jordbrugskommissionen er myndighed, og når Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er opfyldt, foretager Holstebro Kommune sig ikke videre i sagen. Det er derfor ansøgers eget ansvar, at evt. tilladelser og lignende indhentes ved Jordbrugskommissionen.

UDSKIFTNING AF UDBRINGNINGSAREALER

Alle ændringer i udspretningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planå-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

rets begyndelse 1. august. Kommunalbestyrelsen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis kommunalbestyrelsen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. oktober.

SÆDSKIFTE

Der anvendes sædskifte K12 for husdyrbrugets arealer. Kvægbrug omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har særlige krav til sædskifte og driftspraksis. Der kan derfor ikke anvendes ændrede sædskifter som virkemiddel for mindre udvaskning. Der kan dog anvendes flere efterafgrøder end kravene.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Husdyrgødningen udbringes hovedsageligt i foråret. I ansøgningsmaterialet er det angivet, at gyllen udbringes med slæbeslanger eller ved direkte nedfældning. Måden, hvorpå gødning håndteres, ændres ikke i forhold til tidligere.

Bynære udspretningsarealer

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Natur og Miljø vurderer generne, trafikale og lugtmæssige fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode. Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ikke indenfor 200 meter af byzone.

Tilsvining af offentlig vejareal

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel opfordres der til, at der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør. Politiet er myndighed på det offentlige vejareal, og der stilles derfor ikke vilkår herom i miljøgodkendelsen.

Samlet vurdering

Natur og Miljø vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode i et område væk fra bymæssig bebyggelse.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning. Udbringning bør dog tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer og i overensstemmelse med god landmandspraksis. Det vil sige enten ved direkte nedfældning eller ved nedpløjning umiddelbart efter udspreddning, samt at opmærksomheden rettes på vindretningen i forhold til nabobeboelse og tidspunktet for udbringningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stramme husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BAT i forbindelse med minimering af ammoniakfordampning/lugtemission er desuden følgende:

- at der er flydelag på gyllebeholdere, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspreddning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen.
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm skal tilstræbe, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Det vurderes, at gødningshåndteringen med de stillede vilkår lever op til BAT.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

FOSFOR

Nedenstående vurderinger baseres på en generel risikovurdering mht., om der sker et lille, eller et stort tab af fosfor til vandmiljøet. Det er i beskyttelsesniveauet fastsat forskellige beskyttelser af forskellige jordbundsforhold. Herudover er der lavet en vurdering af alle udspreddingsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer.

Risikoarealer - terrænforhold

Husdyrbrugets udbringningsarealer er gennemgået mht. at være særlige risikoarealer for fosforudvaskning, jf. bilag 8.

Mark nr. 4-1 har hældninger mellem 6-12 % og hældning større end 12 % mod vandløb. Mellem marken og vandløbet er der 2 meter lovpligtig bræmme. Pga. hældning over 12 % vandløbsnært stilles der vilkår om en minimum 5 meter bred bræmme fra vandløbets krongekant og til marken og om at jordbearbejdning på marken skal ske parallelt med vandløbet. Den 5 meter brede bræmme skal etableres på de første 65 meter fra markens østlige side. Det vurderes, at overfladeafstrømning og udvaskning af fosfor til opland overbelastet med fosfor minimeres tilstrækkeligt ved de stillede vilkår.

Mark nr. 6-0, 7-0 og 8-0 har hældninger mellem 6-12 % mod vandløb. Mellem marken og vandløbet er der imidlertid en afstand på minimum 5 meter som ikke er angivet som udspreddingsareal. Dette areal er § 3 beskyttet mose. Det vurderes således, at mark 6-0, 7-0 og 8-0 ikke er særlige risikoarealer mht. udvaskning af fosfor til opland overbelastet med fosfor.

Mark nr. 9-0 og 9-1 har hældninger mellem 6-12 % og hældning større end 12 % mod vandløb. Mellem marken og vandløbet er der 2 meter lovpligtig bræmme. Pga. hældning over 12 % og på grund af, at marken har en gennemsnitlig hældning på cirka 4 % over 250 meter stilles der vilkår om en minimum 5 meter brede bræmmer fra vandløbets krongekant

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

og til marken og om at jordbearbejdning på marken skal ske parallelt med vandløbet. Det vurderes, at overfladeafstrømning og udvaskning af fosfor til opland overbelastet med fosfor minimeres tilstrækkeligt ved de stillede vilkår.

Mark nr. 10-0 har hældninger mellem 6-12 % og hældning større end 12 % mod vandløb. Mellem marken og vandløbet er der imidlertid en vej (Grønbækvej). Der er tidligere konstateret problemer med overfladeafløb af ensilagesaft fra markstakke placeret på marken. Pga. hældning over 12 % stilles der vilkår om at jordbearbejdning på marken skal ske parallelt med højdekurven eller lignende, således at det sikres at overfladevand ikke har direkte løb til vandløbet.

Mark nr. 11-0 har hældninger mellem 6-12 % og hældning større end 12 % mod vandløb. Mellem marken og vandløbet er der imidlertid en naturlig bræmme i form af § 3 beskyttet mose.

Mark nr. 13-0 har hældninger mellem 6-12 % mod vandløb. Mellem marken og vandløbet er der imidlertid en naturlig bræmme i form af § 3 beskyttet mose. Det vurderes således, at mark 13-0 ikke er et særligt risikoareal mht. udvaskning af fosfor til opland overbelastet med fosfor.

Mark nr. 52-0 har hældninger mellem 6-12 % mod vandløb. Mellem marken og vandløbet er der imidlertid en naturlig bræmme i form af § 3 beskyttet mose. Marken er i sig selv smal baglandets hældning er stor. Baglandet til marken er imidlertid skovbevokset og vurderes dermed ikke give ophav til overfladeafstrømning af fosfor. Det vurderes således, at mark 52-0 ikke er et særligt risikoareal mht. udvaskning af fosfor til opland overbelastet med fosfor, idet der er naturlige bræmmer mellem marken og vandløbet.

Generel lovgivning vedr. udbringning af flydende husdyrgødning

Ansøger bør desuden være opmærksom på, at på arealer 0-20 meter fra vandløb, søer og fjorde med hældning over 6° ikke må tilføres flydende husdyrgødning, jf. nedenstående uddrag fra § 26 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006:

”§ 26 stk. 3: Flydende husdyrgødning må ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.”

Ansøger har ved udbringning af husdyrgødning pligt til at foretage denne vurdering, således at disse arealer ikke gødes med flydende husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26. stk. 3.

Det bedes bemærke, at bilag 8 og 14, angiver hældningen i % og ikke i grader. Desuden bedes det bemærket, at bilagene ikke umiddelbart uden yderligere vurdering, kan bruges til at vurdere arealernes nøjagtige hældning (over eller under 6°), da kortene er dannet ud fra højdekurvekort og dermed har en vis usikkerhed.

Jordtyper

De ejede og forpagtede arealer er primært beliggende på grovsandede jorde. Undtaget herfra er mark nr. 4-1 (humus) og markerne nr. 51-0 og 73-0, der er beliggende på JB3 (lerblandet sandjord), jf. bilag 13 og skema 1:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 1. Vurdering af fosforklasse for bedriftens arealer i forhold til jordbundstyper, drænforhold og opland.

Mark nr.	Areal (Ha)	Drænet	Primær jordtype	Opland	Fosfortal (P.)	Lavbundsareal	P-klasse	P-klasse areal (ha)
Grønbækvej 5 - 1-0	2,05	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,7	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 2-0	4,68	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,6	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 2-1	0,49	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,6	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 3-0	7,92	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,7	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 3-1	2,38	Ja	JB1	Nissum Fjord	5,7	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 4-1	0,83	Nej	JB11	Nissum Fjord	??	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 5-0	10,28	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,3-5,7	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 6-0	4,43	Ja	JB1	Nissum Fjord	6,0	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 7-0	2,9	Ja	JB1	Nissum Fjord	5,8	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 9-1	0,47	Nej	JB1	Nissum Fjord	6,8	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 9-0	4,16	Nej	JB1	Nissum Fjord	6,8	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 10-0	1,25	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,4	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 11-0	1,2	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,4	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 13-0	7,06	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,8-6,1	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 14-0	4,21	Nej	JB1	Nissum Fjord	6,2	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 51-0	16,61	Nej	JB3	Nissum Fjord	5,2-6-0	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 52-0	0,86	Nej	JB1	Nissum Fjord	??	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 61-0	7,56	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,3	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 70-0	14,07	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,9	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 70-1	1,35	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,9	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 73-0	18,96	Nej	JB3	Nissum Fjord	5,6-6,3	Ja	0	-
Grønbækvej 5 - 8-0	1,42	Ja	JB1	Nissum Fjord	??	Nej	0	-
Grønbækvej 8 - 22-0	4,06	Nej	JB1	Nissum Fjord	??	Nej	0	-
Grønbækvej 8 - 21-0	5,09	Nej	JB1	Nissum Fjord	??	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 44-0	3,5	Nej	JB1	Nissum Fjord	5,7	Nej	0	-
Grønbækvej 5 - 47-0	3,02	Nej	JB1	Nissum Fjord	6,8	Nej	0	-

FJORDE - Fosforoverskud i oplande til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor:

De ejede og forpagtede udspretningsarealer er beliggende i oplandet til Nissum Fjord, hvilket er et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor. Udspretningsarealerne er beliggende uden for lavbundsarealer uden okkerklasse. Mark 73-0 er delvist beliggende inden for område, der af staten er udpeget til fosforklasse II-område. Arealet er imidlertid ikke drænet eller grøftet. På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpede krav til fosforoverskud på arealerne.

SØER - Fosforoverskud i oplande til søer med særskilt målsætning:

Alle husdyrbrugets ejede og forpagtede udspretningsarealer ligger uden for oplande til søer med særskilt målsætning uden for Natura 2000-områder og uden for oplande til mål-satte søer i Natura 2000-områder.

Skema 2. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i nudrift og ansøgt drift, samt beregning af den maksimalt tilladte P-tilførsel.

	Areal	P-overskud/ha i før-situation*	Maks. P-overskud/ha i eftersituation	Maks. P-overskud i eftersituationen
Samlet areal (ansøgt drift)	130,8 ha			
Fosfortilførsel i nudrift og ansøgt produktion		3553 kg P/år		4579 kg P/år
Fosforklasse 0 Jorde med et $P_1 < 4,0$ eller, der ikke er beliggende på drænedede lavbundsjordene uden okkerklasse.	130,8 ha	1,76 kg P/ha/år	17,42 kg P/ha/år	2278 kg P/år
Fosforklasse I Drænedede eller grøftede lerjordene med P_1 mellem 4,0 - 6,0, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	0,0 ha	1,76 kg P/ha/år	5,76 kg P/ha/år	0 kg P/år
Fosforklasse II Drænedede eller grøftede lavbundsjordene, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	0,0 ha	1,76 kg P/ha/år	1,76 kg P/ha/år	0 kg P/år
Fosforklasse III Drænedede eller grøftede lerjordene med $P_1 > 6,0$, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	0,0 ha	1,76 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år	0 kg P/år
Sum	119,4 ha			2278 kg P/år
Maks. P-tilførsel i eftersituationen				5601 kg P/år
For stort P-overskud				-1021 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift				35,0 kg P/ha/år
P-raførsel, arealvægtet gennemsnit				25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt				9,6 kg P/ha/år

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde, der ligger 1.021 kg P/år lavere end det maksimalt tilladte. Det vurderes derfor, at den ansøgte drift overholder kravet til fosforoverskud, jf. skema 2. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at der maksimalt må spredes husdyrgødning indeholdende 4.579 kg P/år på de ejede og forpagtede arealer set som gennemsnit over tre år.

NITRAT

Alle ejendommens udspreddingsarealer ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er et Natura 2000-område.

Der er ansøgt om udbringning af husdyrgødning svarende til 1,89 DE/ha på husdyrbrugets arealer. Den gennemsnitlige udvaskning fra arealerne er beregnet med Farm N i det elektroniske ansøgningsystem til 68,4 kg N/ha ved 5 % efterafgrøder ud over plantedirektoratets krav til efterafgrøder, jf. afsnit om grundvand.

Ingen af arealerne ligger indenfor områder, der af Miljøstyrelsen er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3, hvor nitratreduktionspotentialet er lavt. De generelle harmoniregler skal derfor ikke skærpes, jvf. husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Det vurderes, at det ansøgte projekt overholder husdyrbrugslovens afskæringskriterier for nitratudvaskning, idet ingen af arealerne er beliggende i de af staten udpegede nitratklasser 1, 2 eller 3. Der stilles ikke yderligere vilkår desangående.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

I kapitlet: 'Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter' vurderes den individuelle og kumulative virkning af husdyrbrugets kvælstofudledning på udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord.

OVERFLADEVAND

Jævnfør afsnittet om forebyggelse af forurening af vandmiljøet og afsnittet omkring fosfor vurderes det, at der ikke er behov for at stille skærpende vilkår til sikring af vandmiljø mod forurening med organiske materiale m.v.

Skrånende arealer mod vandmiljøer er beskrevet under afsnittet om fosfor. Vilkår om jordbearbejdning parallelt med højdekurver og bræmmer ved vandløb vurderes at være tilstrækkelig til at beskytte vandløbene mod kvælstofforurening ved overfladeafstrømning og brinkerrosion.

GRUNDEVAND

Alle ejede og forpagtede udspretningsarealer ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser, udspretningsarealerne mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 3-1, 4-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 9-1, 10-0, 11-0, 13-0, 52-0, 70-1, 73-0 ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsopland, og alle ejede og forpagtede udspretningsarealer ligger indenfor vandindvindingsopland til Holstebro Vandværk.

Alle udspretningsarealerne ligger udenfor hygiejnezone for vandværksboringer.

Terrænkoten for udspretningsarealerne er varierende og ligger i kote mellem 57 og 20 meter, lavest mod nordvest langs Vegén Å.

I de omkringliggende boringer ses der i de øverste 50 meter et akkumuleret lerdække på mellem 0 og 8 meter over grundvandsspejlet, som kan være opsprækket og mellem 0 og 25 meter under grundvandsspejlet. Lerdæklaget er meget sporadisk repræsenteret i områdets boringer og har derfor karakter at mindre linser af ler og ikke et egentligt dæklag.

Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer mellem 10 og 17,5 meter under terræn. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis 45-15 meter faldende mod nordvest og 37-22 meter faldende mod nord.

Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet. Dog kan der ved markarealerne nærmest Vegén Å være en opadrettet gradient, som medfører at transport af stoffer ikke trænger ned til grundvandet.

Jordbundstypen ved udspretningsarealerne er grovsandet jord (JB1) og lerblandet sandjord (JB3). De nærmeste boringer anvendes til indvinding til markvanding.

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden dårligt lerdække, og strømning af stoffer sker fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune, vurderes det om, udspretningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke forligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af området endnu. Markarealer 1-0, 2-0, 3-0, 3-1, 4-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 9-1, 10-0, 11-0, 13-0, 14-0, 52-0, 61-0, gylleaftale I, II, III, IV VI, VII, obj-1, obj-2, obj-3, obj-4, obj-5, obj-6, obj-8, obj-9, obj-10, obj-11, obj-12, obj-14, obj-15, obj-17, obj-18, obj-19 og obj-20 ligger indenfor område, hvor udarbejdelsen af en indsatsplan for Holstebro Vandværk er påbegyndt.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne er ifølge ansøgningskemaet for mark nr. 51-0 og 73-0 beregnet til 48 mg/l, med en merbelastning på 1 mg/l og for mark nr. 70-0 beregnet til 51 mg/l, med en merbelastning på 0 mg/l. Farm-N beregninger giver en gennemsnitlig udvaskning på 50 mg/l.

Der ses ingen tegn på nitratforurening i råvandsanalyser fra Holstebro Vandværks boringer.

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav listet i EU's Grundvandsdirektiv. Det vil på baggrund af ovennævnte ikke være svært at overholde kvalitetskravet i grundvandsdirektivet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet med den beregnede udvaskning af nitrat på de pågældende arealer.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som er ved at blive implementeret i dansk lovgivning. I udkast til bekendtgørelse om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand er kvalitetskravet for nitrat i grundvand sat til 50 mg/l, og kommunernes forpligtelse i forbindelse med væsentlige og vedvarende opafgående tendens af et forurenede stof er også medtaget i samme bekendtgørelse.

Der er anvendt 5 %-point ekstra efterafgrøder og reduceret harmonitryk som virkemidler for at opnå denne udvaskning. Derfor stilles vilkår om 5 % ekstra efterafgrøder årligt udover plantedirektoratets krav og vilkår om maksimal harmonitryk 1,89 DE/ha.

AFFALDSPRODUKTER TIL JORDBRUGSFØRMÅL

Der anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme, og der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på marker eller lignende.

FOREBYGGELSE AF FORURENING AF VANDMILJØET

BAT i forbindelse med anvendelse af husdyrgødning er bl.a. at begrænse udledningen af husdyrgødning til jorden og grundvandet ved at afstemme den producerede mængde husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov (mht. kvælstof, fosfor og mineraloptagelse i afgrøden).

BAT er ligeledes, at man tager højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, sædskifte m.v.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I forhold til reduktion af forurening af vandmiljøet vurderes det derfor, at udbringning af gødning m.m. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning. Udbringning af gødning m.m. bør desuden foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst. Ovenstående sikres ved vilkår.

Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen. Dette medfører udarbejdelse af en konsekvensvurdering, derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-området efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af miljøgodkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, oplandsanalysen⁶, DMU's forskningsresultater og naturdatabasen⁷. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁶ Oplandsanalysen består af 3 publikationer udarbejdet for Ringkøbing Amt i 2006; Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport, Modelanalyse af den fremtidige vandkvalitet i Nissum Fjord og Foreløbig rapport Oplandsmodel for N-belastning af Nissum Fjord.

⁷ Naturdatabasen på Danmarks Miljøportal, Overfladevand.

2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

Udover de i habitatbekendtgørelsen opstillede beskyttelseskrav, der har til formål at sikre Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er der yderligere opstillet beskyttelseskrav dels i husdyrlovens § 7, der har til formål, at beskytte en række kvælstoffølsomme naturtyper mod forringelser som følge af merpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug. Dels i naturbeskyttelseslovens § 3 der har til formål, at beskytte udvalgte naturtyper imod tilstandssænderinger.

Beskrivelse af Nissum Fjord og udpegningsgrundlag

Ejendommen og udspretningsarealerne er beliggende i oplandet til Nissum Fjord som er udpeget til Natura 2000-område (N65), Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4).

Nissum Fjord består af 3 bassiner: Yder Fjord (inkl. Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog. Ca. 70 % af ferskvand tilledt fjorden kommer via Storå-systemet, der udmunder i Felsted Kog. Nissum Fjords opland er på 167.876 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 61 %⁸ af oplandet, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 102.400 ha.

Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som Natura 2000-område⁹.

Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord¹⁰ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 2, og andre arter fremgår af tabel 3.

Tabel 1 Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord jf. SNS 2009¹¹. Den naturtype der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 2 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

⁸ Miljøministeriet, Vandområde 1.4 Nissum Fjord.

⁹ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹⁰ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

¹¹ Opdateret udpegningsgrundlag 2009.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørdrum	X	
Knopsvane		X
Pibesvane		X
Sangsvane		X
Bramgås		X
Kortnæbbet gås		X
Lysbuget knortegås		X
Pibeand		X
Krikand		X
Spidsand		X
Toppet skallesluger		X
Stor skallesluger		X
Rørhøg	X	
Plettet rørvagtel	X	
Klyde	X	X
Hvidbrystet præstekrave	X	
Almindelig Ryle	X	
Brushane	X	
Lille kobbersneppe		X
Splitterne	X	
Fjordterne	X	
Havterne	X	
Dværgterne	X	

Tabel 3 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med ”*” er særligt prioriteret

Nr.	Art
1095	Havlampret
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1103	Stavsild
1106	Laks
1355*	Odder
1831	Vandranke

Regionplanens målsætning

Nissum Fjord er i Ringkøbing Amts regionplan udlagt med en skærpet målsætning: ”Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som er upåvirket eller kun svagt påvirket af næringsstoffer, miljøfarlige stoffer og anden kulturpåvirkning.” Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m.
- Sommersigt dybde større end 2 m.
- Størst mulig vandskifte med Vesterhavet og saltholdighed på 8-20 ‰ i Yder Fjord, op til 12 ‰ i Mellem Fjord og højst 4 ‰ i Felsted Kog.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

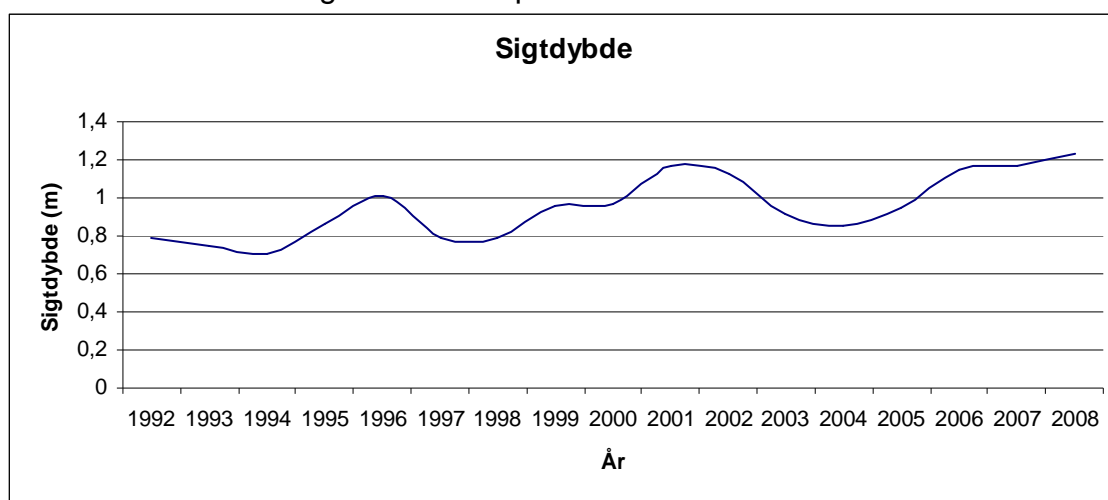
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Mindst mulig variation i saltholdigheden over kortere tidsrum.
- Varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden.

Tilstand

Regionplanens målsætning for Nissum Fjord er ikke opfyldt. "Næringsstofftilførslerne vurderes til i mange år at have været hovedårsag til manglende opfyldelse af regionplanens målsætning for miljøtilstanden i fjorden. Ændret arealanvendelse i oplandet i forhold til intensiveret jordbrug, færre naturområder, byudvikling med deraf følgende udledninger af spildevand mm., industriudledninger mm. er hovedfaktorer i forhold til den generelle påvirkning af fjorden med næringsstoffer" Samt "Den interne fosforbelastning fra sedimentet i fjordbunden har også betydning for miljøtilstanden i fjorden i form af en forsinket effekt af reduceret fosforbelastning fra kilder i oplandet."¹²

Det fremgår af figur 1, at sigtdybden de sidste 5 år er blevet forbedret i Felsted Kog, hvor indsatsen bør koncentreres jf. oplandsanalysen¹³. Vandets klarhed (sigt dybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Årsagen til den dårlige sigt dybde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

Figur 1 Udvikling i sigt dybde i Felsted Kog (den tidsvgt. middel)¹⁴

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstoffbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune, Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

¹² Basisanalysen, del II.

¹³ Oplandsanalysen 2006.

¹⁴ Naturdatabasen.

Byn og Søndersund er "Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden" (3130), og i Ringkøbing Amts regionplan er de udlagt med en målsætning om at være naturvidenskabeligt referenceområde. Byn lever op til sin målsætning og har jf. basisanalysen i perioden 2001-2005 haft stabile vandkemiske data. Søndersund lever ikke op til sin målsætning omkring de vandkemiske parametre, og basisanalysen indikere at tilstanden kan blive forringet grundet øget næringsstofberigelse. Tang Sø og Indfjorden som er kategoriseret som "Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks" (3150). Begge med en målsætning på A1/B i regionplanen¹⁵. Indfjorden er via Grønkær Bæk forbundet med Søndersund og Byn som sammen med drængrøftning har en negativ effekt på søens undervandsvegetation. Tang Sø lever ikke på til den fastsatte målsætning, hvilket primært er forårsaget af næringsstofberigelse fra Flynder Å-området. jf. basisanalysen.

For "vandløb med vandplanter" (3260) vurderes grødeskæring at være den primære trussel, idet det medfører markant ændrede forhold for plante- og dyrelivet i vandløbet og omkring dette. Vandplanterne udgør således en nøglerolle i vandløbet ved at stabilisere bunden, skabe variation i strømmen, differentiere aflejring af partikler og fjerne næringsstoffer. Eutrofiering kan have en betydning for sammensætningen af plantesamfundet, men den største trussel i forhold til biodiversiteten vurderes at være udretning af vandløb samt grødeskæring.

Vegetationen udgør fødegrundlaget for en række fuglearter, som udgør dele af udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord. En øget næringsstofudvaskning vil jf. basisanalysen kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. De planteædende fuglearter, hvis fødegrundlag vil blive yderligere reduceret, er Lysbuget Knortegås, Knopsvane, Krikand, Spidsand og Pibeand som har været i markant tilbagegang grundet eutrofieringen af Nissum Fjord. Derudover er Spidsand, Kobbersneppe, alm. Ryle og Brushane som tidligere har været udsat for kraftige tilbagegange. Brushane er nu helt forsvundet som ynglefugl fra strandengene omkring Nissum Fjord primært grundet tilgroning af ynglelokaliteter. Det forventes, at de øvrige udpegede fugle som eksempelvis Pibe- og Sangsvane, Rørdum, Bram- og Kortnæbbet Gås ikke nødvendigvis vil blive påvirket negativt som følge af en svagt øget næringsstofbelastning, idet en øget tilførsel dels kan øge fødegrundlaget for disse fugle, dels fordi visse arter ændrer fourageringsadfærd. Mens arter som Toppet og Stor Skallesluger primært er afhængige af opretholdelse af både fouragerings-, raste- og overnattingslokaliteter som ikke umiddelbart vurderes truet. Lille Kobbersneppe, Klyde, Splitterne, Fjordterne, Havterne, Dværgterne, hvidbrystet præstekrave og Plettet Rørvagtel forventes de primære trusler enten at være manglende ynglelokaliteter grundet tilgroning, forstyrrelse eller prædation. Der vurderes ikke umiddelbart at være trusler for Rørhøg inden for det udpegede område ved Nissum Fjord.

¹⁵ Søer hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet selv om søen udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt, jf. Ringkøbing Amts regionplan 2005, Bilag

En forbedring af forholdene for de internationalt beskyttede arter, vil også betyde en forbedring af forholdene for en række truede danske ynglefugle som Vibe, Rødben og Stor Kobbersneppe.

De væsentligste trusler mod flod- og havlampretten vurderes generelt at være tilknyttet opholdet i ferskvand, hvor etablering af fysiske spærringer, såsom opstemninger kan forhindre fiskene i at nå egnede gydesteder. Eksempelvis forventes havlampretten at gyde i Tvis Å og Nissum Fjord benyttes derfor som migrationsrute for havlampretternes gydevandring. Flodlampretten forekomst i Nissum Fjord er ukendt. I forbindelse med undersøgelsesprogrammet over Skjern Å Naturprojektet var et af de vigtigste resultater fra 2000 undersøgelsen, at hav- og flodlampretlarverne udviste udpræget substratpræference for slam aflejret i kantvegetationen (typisk siv) og finkornet sand/ slam aflejret i grødeøer¹⁶. Kendskabet til hav- og flodlamprettens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod hav- og flodlampretter i Nissum Fjord lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

I modsætning til hav- og flodlampret lever bæklampret hele sit liv i vandløbene. Bæklampretten er fundet almindelig udbredt i tilløbende til Nissum Fjord, arten vurderes ikke at være truet i Nissum Fjord udpegningsområdet.

De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænedele arealer samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Kendskabet til stavsildens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod stavsilden i Nissum Fjord kan derfor ikke vurderes nærmere.

Nissum Fjord er primært et gennemgangsvand for laksens vandring til og fra gydepladserne i ferskvand og ud i havet. Den største trussel mod laksens overlevelse i Nissum Fjord vurderes at være fiskeri.

På baggrund af odderens positive fremgang i Jylland i løbet af 1990'erne, og forekomsten mange steder i Nissum Fjordområdet vurderes der ikke umiddelbart at være trusler mod den inden for Nissum Fjord udpegningsområdet. Det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området.

Vandranke, den sidste art som udgør udpegningsgrundlaget, antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor der i miljøet er lave næringsstofkoncentrationer, svag strøm og gode lysforhold. Den store forekomst af vandranke i afvandningskanalen syd for Felsted Kog hænger givetvis sammen med en relativt hårdhændet vedligeholdelse med 2 årlige grødeskæringer. Herved får vandranken forbedrede lysforhold. Det formodes ikke at vandranke ynder at blive grødebeskåret. Bestanden i afvandningskanalen vurderes at være stabil og synes ikke umiddelbart truet.

HERBICIDER

En del af regionplanens målsætning for Nissum Fjord er udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m. Der forventes, at denne vegetation primært vil bestå af ålegræs, der er den mest almindelige blomsterplante i vore kystnære farvande. Ålegræsområder

¹⁶ DFU-rapport 134-04.

fungerer bl.a. som fourageringsområder for fugle og opvækstområder for fisk og smådyr. Udbredelsen af ålegræs ud fra kysten anvendes ofte som en indikator på miljøtilstanden i de kystnære områder. I efteråret 2007 igangsatte DMU og MCR et projekt, der havde til formål, at undersøge forekomsten af landbrugsherbicer i Nissum Fjord¹⁷. Vandprøverne blev taget i hhv. Mellem Fjord og Felsted Kog i Nissum Fjord. Undersøgelserne verificerede en række stoffer og nedbrydningsprodukter af stoffer, hvoraf 12 er herbicer og 8 er nedbrydningsprodukter af herbicer. Det er tidligere påvist, at ukrudtsmidler kan skade bl.a. plantetilvæksten på ålegræs ved lavere koncentrationer end de koncentrationer, hvor de enkelte stoffer har effekt¹⁸. Den anvendte målemetode er oprindeligt udviklet til ferskvand, men da Felsted Kog er relativ fersk (~4 ‰), kan det ikke afvises, at anvendelsen af herbicer i oplandet til Nissum Fjord har en negativ effekt på målsætningen i Nissum Fjord. Anvendelsen af herbicer i på landbrugsjord reguleres ikke i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug, og behandles derfor ikke yderligere.

NÆRINGSSTOFFER

I Felsted Kog er fosfor sandsynligvis den begrænsende faktor for algeproduktionen, men betydningen af nitratudvaskningen øges ud mod slusen, jf. Basisanalysen del II¹⁹. Oplandsanalysens begrundelse for vigtigheden af en reduktion af næringsstofftilførslerne til Felsted Kog i forhold til den resterende del af Nissum Fjord er, at Felsted Kog modtager ca. 70 % af næringsstofftilførslen via Storå-systemet, samt at en reduktion til Felsted Kog vil gavne hele Nissum Fjord sammenlignet med hvis reduktionerne blev foretaget i Flynderå's vandsystem, hvor reduktionen kun vil gavne Yder Fjord og Indfjorden.

Fosfor

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan²⁰. Landbruget bidrager med ca. 40 % af fosfortilførslen til Nissum Fjord²¹. Det fremgår af basisanalysen, at der ikke forventes en reduktion af fosforafstrømningen til Nissum Fjord, således at den samlede fosforbelastning i 2015 forventes at ligge på det nuværende niveau på 65 ton fosfor. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Nissum Fjord.

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerrosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det

¹⁷ Arbejdsrapport fra DMU nr. 244, 2008. Forekomst af herbicer i Nissum Fjord

¹⁸ Nielsen, L.W. & Dahlløf, I. 2007: Direct and indirect effects of the herbicides Glyphosate, Bentazone and MCPA on eelgrass (*Zostera marina*). - Aquatic Toxicology 82(1): 47-54.

¹⁹ Vandrammedirektivets basisanalyse del II

²⁰ Mandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

²¹ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af det fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, eller vandet kan samle sig i riller på skrånende arealer. Risikoen for overfladeafstrømning stiger som følge af arealet hældning og dennes udstrækning. Konkave skråninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiell sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede²². Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosfortal. Dansk landbrugsrådgivning anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal 2-4²³. Dette underbygges yderligere af oplandsanalysen, som indikerer at fosforoverskuddet har betydning for den samlede fosfortilførsel til fjorden.

Det fremgår af oplandsanalysen at "*Fosfor fra landbruget bidrager væsentligt til den samlede fosfortilførsel, og på de arealer der er defineret som fosfor-risikoarealer, vil det have gavnlige effekt på fosfortilførslen til fjorden at mindske fosforoverskuddet*"²⁴. Fosforoverskuddet var for årene 2005 og 2007 i gennemsnit ca. 11 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune, hvor fosforoverskuddet er mindst i området syd for Nissum Fjord samt nord for Holstebro by²⁵.

Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 9,6 kg P/ha/år, hvilket er tæt på det gennemsnitlige fosforoverskud i oplandet til Nissum Fjord. Der er i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet indhentet fosfortal for de arealer der er beliggende i oplandet til Nissum Fjord. Holstebro Kommune vurderer, at for de udspre-

²² Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

²³ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

²⁴ Oplandsanalysen, Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport.

²⁵ Beregning af P-overskud pr. ha. Pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

ningsarealer som er detailafvandet eller beliggende indenfor 50 meter fra vandløb og med fosfortal på 4 eller derover, oplistet under afsnit "Jordtyper, drænforhold og fosforklasse", stilles vilkår om fosforbalance med henblik på at reducere risikoen for øget udvaskning af fosfor til Nissum Fjord (fosfortal må maks. være 5 år gamle). Fosforbalancen opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter de gældende normer anvendt sædskifte jf. Notat af 26.06.07. Dette dokumenteres via gødningsregnskaber og markplaner. Det stillede vilkår om fosfortal gælder enhver femårs periode. Der skal således senest i 2014 foreligge nye fosfortal, der maksimalt er fem år gamle, for ejede/forpagtede udbringningsarealer i oplandet.

Nitrat

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Basisanalysens del II vurderer, at nitrattilførslen til Nissum Fjord ved udgangen af 2015 vil være på 1.952 ton N, hvilket svarer til en reduktion på ca. 18 % i forhold til niveauet i 2001²⁶. Landbruget bidrager med ca. 83 % af tilførslen af nitrat til Nissum Fjord²⁷. I perioden fra 2005-2007 var det beregnede gennemsnit af nitratoverskud per ha i oplandet til Nissum Fjord på 71 kg N²⁸.

Oplandsanalysen konkluderer, at ca. 50 % af det samlede opland til Nissum Fjord er højrisikoarealer for udvaskning af nitrat til vandmiljøet, hvilket de af staten fastsatte nitratklasser langt fra kan honorere, idet disse arealer udgør 32 % af oplandet. Modelberegninger i oplandsanalysen indikere, at en fremtidig miljøtilstand, hvor vegetationen er udbredt i størstedelen af fjorden, vil kunne opnås med en reduktion af bl.a. nitrattilførslen på ca. 30 % i forhold til 2001, svarende til ca. 700 ton nitrat. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 ift. i dag). I oplandsanalysen vurderes det, at en fuldt implementeret vandmiljøplan III forventes, at medføre en samlet reduktion på mellem 15-20 % i forhold til 2001. For at opnå en reduktion på 30 % vurderes det i oplandsanalysen, at nitrattilførslen til fjorden skal reduceres yderligere med 250-350 ton N.

HUSDYRTRYKKET I OPLANDET TIL NISSUM FJORD

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre men større husdyrbrug. Det fremgår af basisanalysen, at antallet af dyreenheder i oplandet til Nissum Fjord er ca. 1,3 DE/ha²⁹, fordelt på 55 % kvæg, 35 % svin og 10 % andre husdyr³⁰, hvilket ligger over landsgennemsnittet.

²⁶ Heri medregnet mindre korrektioner for tilførsler fra punktkilder. Ovenstående vurdering af N-reduktionen i 2015 er baseret på grove estimater og vurderes at være optimistisk, idet modelberegninger af N-belastning til Ringkøbing Fjord (Oplandsmodel for N-belastning af Ringkøbing Fjord, DHI-rapport juni 2004) har indikeret at flere tiltag i et opland vil have tendens til at "overlappe" hinanden, hvilket med andre ord medfører, at effekten af alle tiltagene ikke slår fuldt igennem.

²⁷ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord.

²⁸ CTtools.

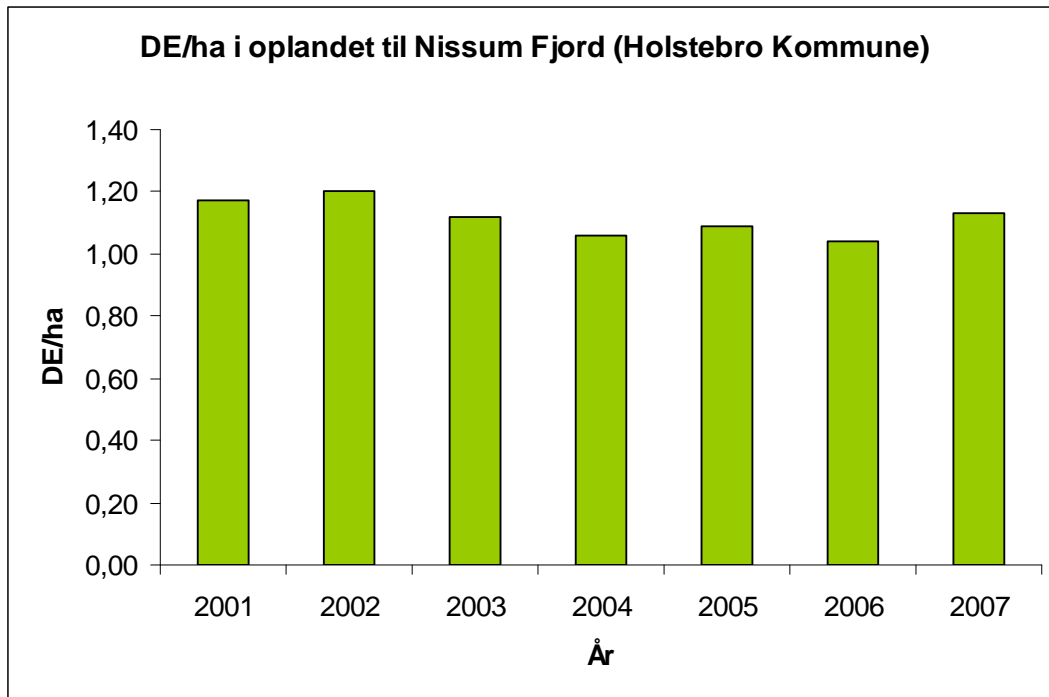
²⁹ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord.

³⁰ Analyse af jordbrugserhvervene 2009.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Figur 1 DE/ha i oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune i årene 2001-2007³¹

Udviklingen i DE/ha fremgår af figur 3 for den del af oplandet der er beliggende i Holstebro Kommune. Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2007 reduceret med 0,04 DE/ha, det kan derfor konkluderes at der overordnet for Nissum Fjord ikke sker nettoudviklinger af husdyrproduktionen. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelsen i oplandet til Nissum Fjord i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

I oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune ses det mindste husdyrtryk i den vestlige del af oplandet omkring Ulfborg, hvor ca. 38 % af bedrifterne har et husdyrtryk på < 1 DE/ha, mens den nordlige del af oplandet, omkring Vemb, har den største andel (ca. 34 %) af husdyrbrug med et husdyrtryk på > 1,4 DE/ha. I perioden 2001-2007 har der i gennemsnit været et DE/ha på 1,12 generelt for hele oplandet i Holstebro Kommune. Den vestlige del af Holstebro Kommune domineres af kvægbrug, mens pelsdyr er vurderet til at udgøre ca. 6 %.

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse³², reducerer antallet af kvæg/DE og mink/DE. For kvæg og mink skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 45 % mere areal. På landsplan forventes det at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09³³. Holstebro kommune vurderer, at oplandet omkring Nissum Fjord som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

³¹ CTtools i GIS.

³² Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v af 10.07.09.

³³ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Holstebro Kommunes vurdering af påvirkningen af Nissum Fjord

Oplandsanalysen vurderede, på baggrund af modelberegninger, at det ikke var realistisk at sikre en målopfyldelse med den daværende administrationspraksis i Ringkjøbing Amt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at regionplanens målsætning om 2 m sigtedybde i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planerne bør revurderes således, at der opstilles en mere realiserbar målsætning. Det vurderes nødvendigt for at sikre en forbedret miljøtilstand og på sigt sikre opfyldelse af målsætningen for Nissum Fjord, at der satses på en flerstrengt proces, der arbejder for, at der samlet sker en tilstrækkelig reduktion af næringsstofftilførslen.

HUSDYRBRUGETS INDIVIDUELLE BETYDNING

Udspretningsarealerne i nærværende godkendelse afvander via Storå-systemet til Felsted Kog. Udspretningsarealerne udgør 130,8 ha, hvilket svarer til 1,3 promille af det samlede landbrugsareal i oplandet Nissum Fjord.

Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning bidrager med ca. 0,11 promille³⁴ af den samlede husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning til Nissum Fjord. Det fremgår af Kammeradvokatens notat³⁵ til miljøministeriet om Miljøklagenævnets praksis, at et husdyrbrug der maksimalt udgør 0,5 promille af den samlede udvaskning fra samtlige arealer i oplandet, ikke alene på den baggrund, kan siges, i sig selv kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer vurderes på den baggrund ikke at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt negativt.

UDVIDELSENS KUMULATIVE EFFEKT

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget i oplandet til Nissum Fjord, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering af husdyrgodkendelser i oplandet til Nissum Fjord samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegningsgrundlaget. Holstebro Kommune vurderer at miljøgodkendelsen med de opstillede vilkår er tilstrækkeligt til at fremme miljøtilstanden for Nissum Fjord.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets arealdrift er forenelig med naturområdets sårbarhed og kvalitet, sammenfattende vurderes det, at områdets integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets arealdrift.

³⁴ Første del af udregningen er foretaget i Farm N, her udregnes forskellen i nitratudvaskningen fra henholdsvis brugen af husdyrgødning og udelukkende anvendelse af kunstgødning på de af husdyrbrugets udspretningsarealer. Udspretningsarealernes "merudvaskning" af nitrat sættes herefter i forhold til hele oplandet til Nissum Fjord. Derved fremkommer udbringningsarealernes andel af det samlede nitratudvaskning fra samtlige landbrugsarealer i oplandet til Nissum Fjord.

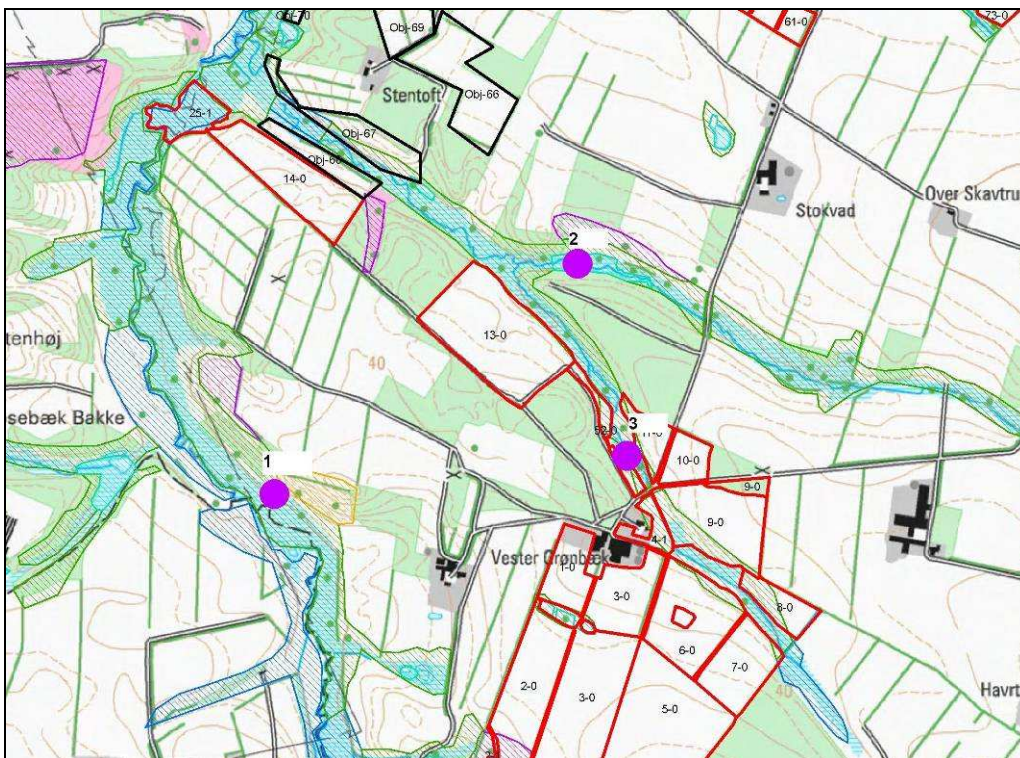
³⁵ Udkast til "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 28.05.09

Tør natur

AMMONIAKBELASTNINGEN FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 1.214 kg N/år, således at den samlede emission bliver på i alt 3.337 kg N/år. Husdyrbruget ligger 9 km fra nærmeste Natura 2000-område, ca. 1020 fra § 7 registreret naturområde og nærmeste § 3-område ligger indenfor 100 m.

Det nærmest liggende Natura 2000 områder i forhold til ejendommen er EF-habitatområderne 57 og 225 – heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø samt Idom Å / Ormstrup Hede. Afstanden er ca. 9 km i vestlig retning. Det vurderes, at områderne ikke vil blive væsentligt påvirket af udvidelsen på ejendommen, da afstanden er meget stor.

Ndep-beregninger er udført for ovenstående 3 punkter. Resultatet af beregningen fremgår af nedenstående skema:

	Pkt. 1	Pkt.2	Pkt. 3
Merbelastning	0,06 kg N/ha/år	0,11 kg N/ha/år	0,36 kg N/ha/år
Totalbelastning	0,18 kg N/ha/år	0,32 kg N/ha/år	1,10 kg N/ha/år

Nær ejendommen ligger en del naturarealer, som er forholdsvis højt målsatte i kommuneplanen (B-målsatte), blandt andet nogle eng- og mosearealer ved Stokvad Bæk og tilløb til denne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Områderne afgræsses ikke, og er generelt meget tilgroede og prægede af forsumpning. De er bl.a. målsatte på baggrund af ældre fund af almindelig månerude, liden ulvefod og rundbladet soldug. Disse kunne ikke genfindes ved en besigtigelse i sommeren 2008. Områderne rummer dog stadig en rig flora bl.a. med to arter af orkidéer, og målsætningen opretholdes i den nye kommuneplan.

Ca. 300 meter nord for ejendommen fandtes mindre bestande af orkidéerne purpur- og plettet gøgeurt. Merbelastningen af arealerne fra udvidelsen af ejendommen er her beregnet til 0,37 kg N/ha/år. Tålegrænsen for naturtypen rigkær ligger i intervallet 15 – 25 kg N/ha/år, og baggrundsbelastningen for området er beregnet til 14 kg N/ha/år. Selv om der er tale om et betydeligt bidrag også fra den eksisterende produktion er tålegrænsen formodentlig ikke overskredet.

Lidt længere mod nord findes en tilsvarende bestand af purpur-gøgeurt; her er merbelastningen dog kun beregnet til 0,11 kg N/ha/år.

Ejendommen opfordres kraftigt til at medvirke til at disse arealer holdes afgræssede af hensyn til den vilde flora.

Ca. 700 meter vest for ejendommen ligger nogle fine overdrevs- og hedeskrænter ned mod Vegen Å. Tålegrænsen for naturtyperne ligger på 10 – 20 kg N/ha/år. Merdepositionen fra udvidelsen er dog kun 0,06 kg N/ha/år, og der vil derfor være tale om en begrænset skadelig virkning på arealerne.

AMMONIAKBELASTNINGEN VED UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". En del af ejendommens arealer (mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 3-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 21-0 og 22-0), jf. bilag 9 er beliggende tættere på end 1000 meter fra naturområder omfattet af § 7, og arealerne er derfor omfattet af kravet.

Der findes enkelte vandhuller i nærheden af udbringningsarealerne for husdyrgødning, men ikke på selve arealerne. Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

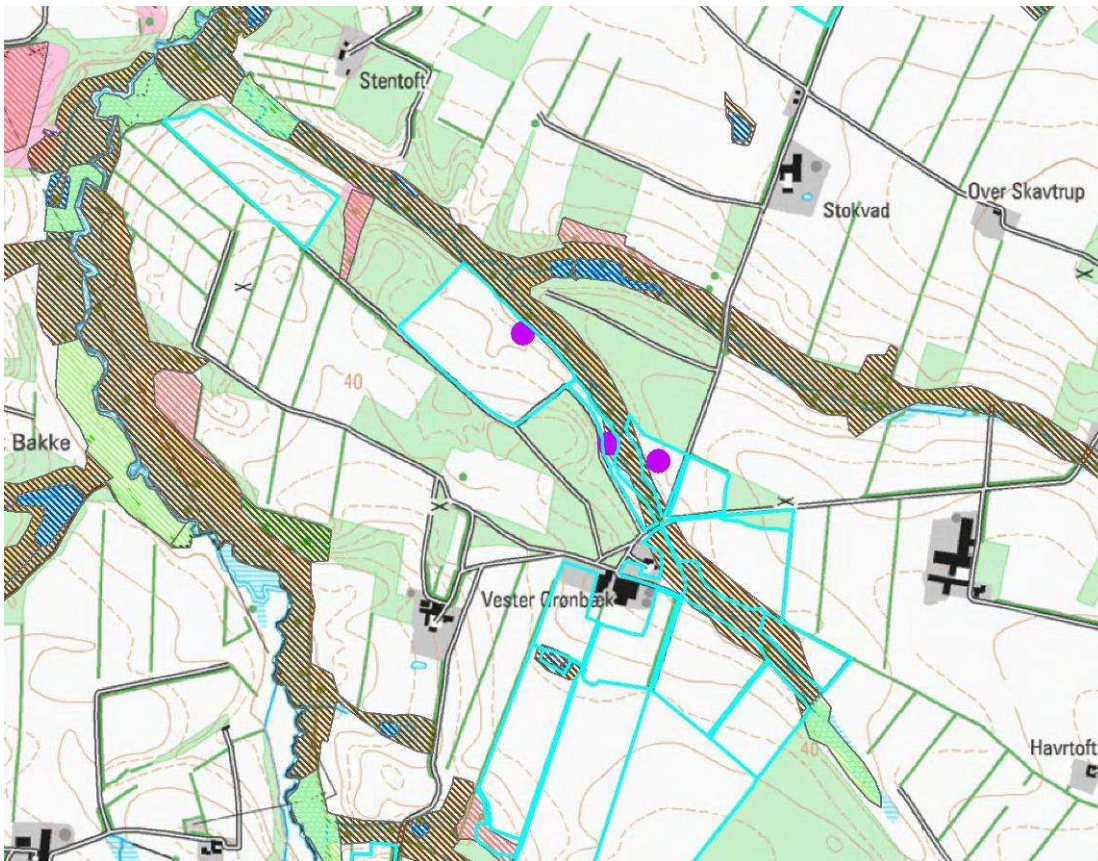
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om vandhuller med til- og afløb gælder 2 meter dyrkningsfrie bræmmer.

For de marker, der er vist med lilla prik herunder (mark 11-0, 13-0 og 52-0), stilles vilkår om at der ikke må gødskes eller at husdyrgødning udbringes ved nedfældning i 20 meter brede bræmmer ned mod naturarealerne ved bækken.

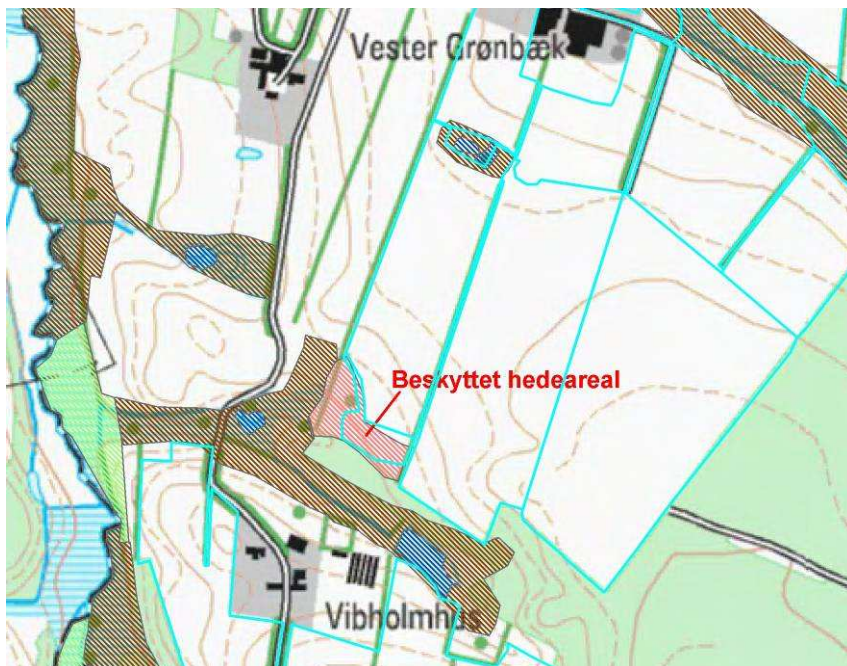

Syd for ejendommen er et af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning (0,4 ha af mark 2-1) registreret som beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 – se kort.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Registreringen er foretaget af Ringkjøbing amt i 1992, og er så vidt det ses ud af luftfotos korrekt, selv om arealet har været opløjet for over 10 år siden. Driften af arealet skal derfor ophøre, således at det udvikler sig tilbage imod hede.

Nær ejendommen er der i flere tilfælde overlap imellem de angivne udbringningsarealer og registrerede §3-arealer. Her vurderes der dog jf. luftfotos fra 1992 at være tale om fejlregistreringer som vil blive rettet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

Småflagermus:

På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus:

Arten er ved den seneste pattedyratlas-undersøgelse ikke fundet i området.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Odder:

Arten forekommer givetvis i Å, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben:

Kommunen har ikke kendskab til fund fra nyere tid nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø:

Ingen af disse arter er registreret i nærområdet til ejendommen eller udbringningsarealerne.

Der stilles vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhuller, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres padder omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Grøn kølleguldsmed:

Arten forekommer udbredt i Storå, men vurderes ikke at blive påvirket af projektet så længe reglerne for gødningshåndtering overholdes.

De øvrige insektarter på Habitatdirektivets bilag IV formodes ikke at forekomme i Vestjylland.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil kunne påvirke Bilag IV arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndtering af husdyrgødningen. Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt.

Grundlaget for forhåndsvurderingen

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinjer fra Regionplan 2005, CTtools, basisanalyse for N 65 samt miljødata fra STOQ.

Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til Nissum Fjord. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur og miljø, er baseret på dels data-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

materiale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Virksomhedens forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at virksomheden kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets anlæg

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Stuehus						
B	Malkestald	1997	13*10	5	20	Røde sten, lysegråt tag, gardiner	Uændret
C	Kostald	1989/2003	90*26	8	20	Røde sten, lysegråt tag, gardiner	
D	Ungdyrstald	1989/1991	52*13	6	25	Røde sten, lysegråt tag,	
E	Værksted	1980	52*12	6	25	Røde sten, lysegråt tag	
F	Maskinhus	1980					
G	Stald	1980	46*8	4	18	Røde sten, lysegråt tag,	
H	Silohus	1980	28*21	7	18	Røde sten og plader	
I	Plansilo	2006	3 stk à 50*13				
J	Kalvehytteplads		50*11				
K	Gylletank	1980	1200 m ³	4			
L	Ny møddingsplads		24*9				
M	Gylletank	1980	1200 m ³	4			
N	Ny gylletank		4000 m ³	5			
O	Ny plansilo		24*9				

Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning

Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

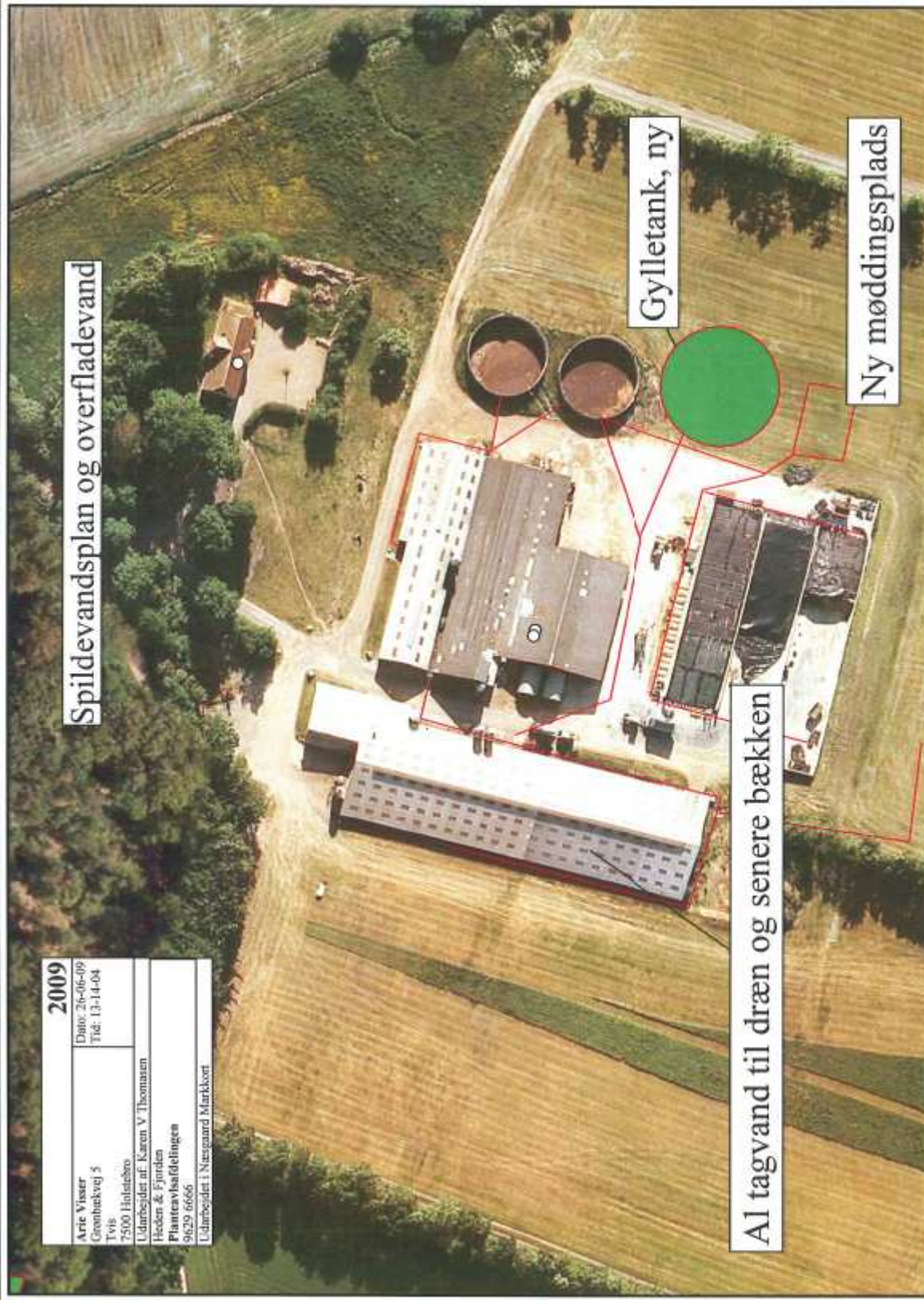
Bemærk, at ny gyllebeholder og ny møddingsplads ikke er tegnet ind det rigtige sted på dette bilag.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 - Afløbsplan

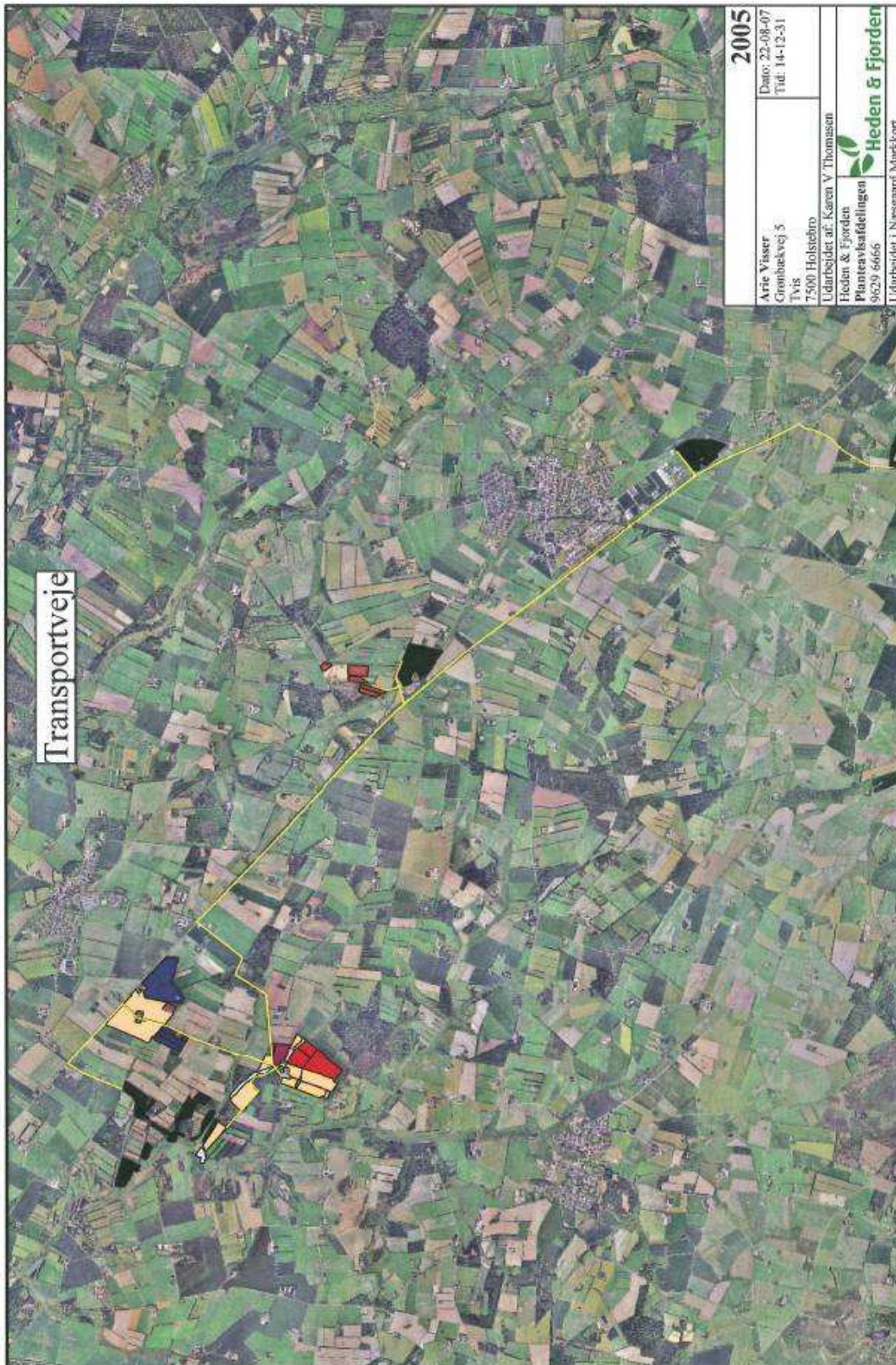
Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Transportveje

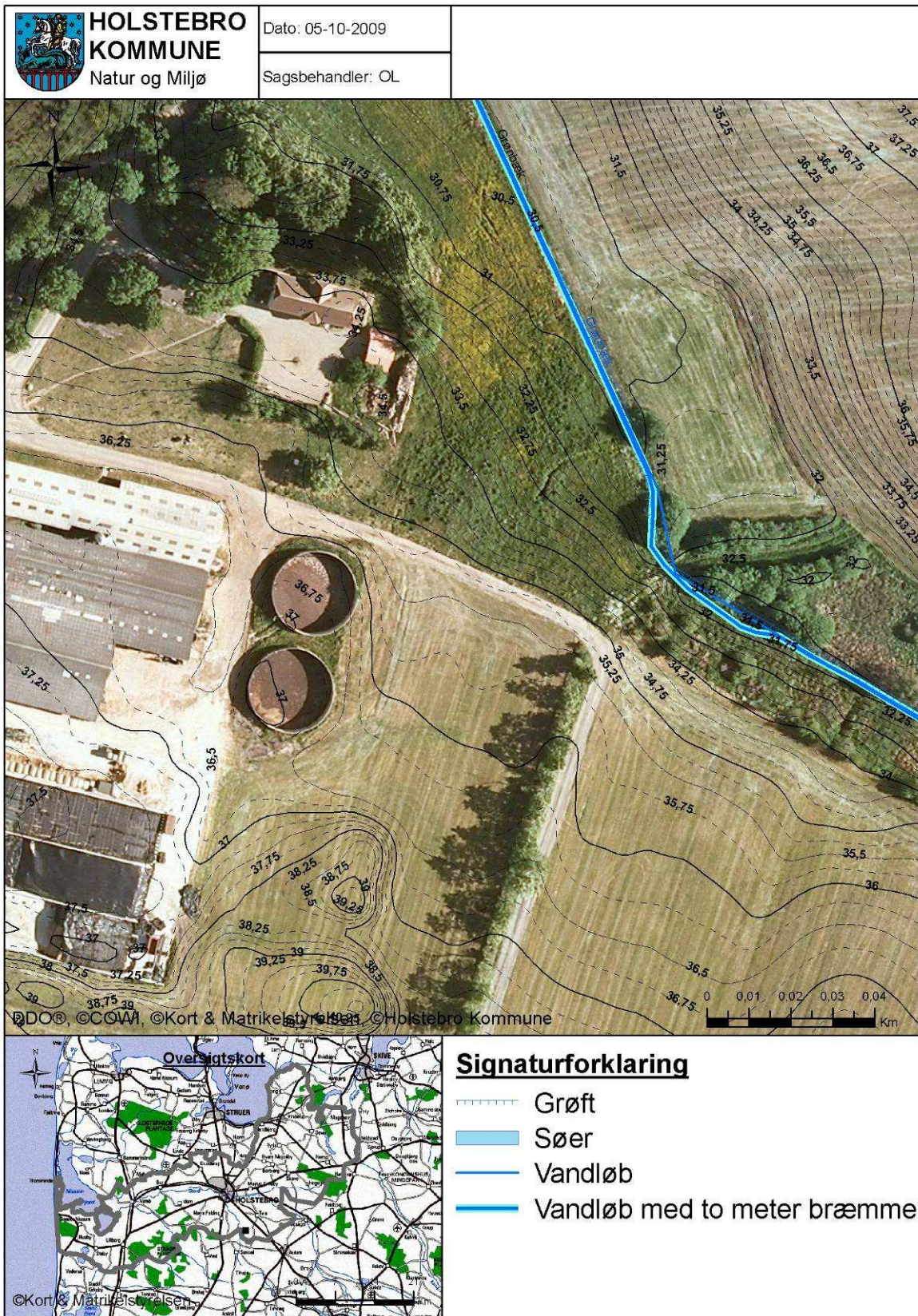
Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 7 - Terræn ved gyllebeholder

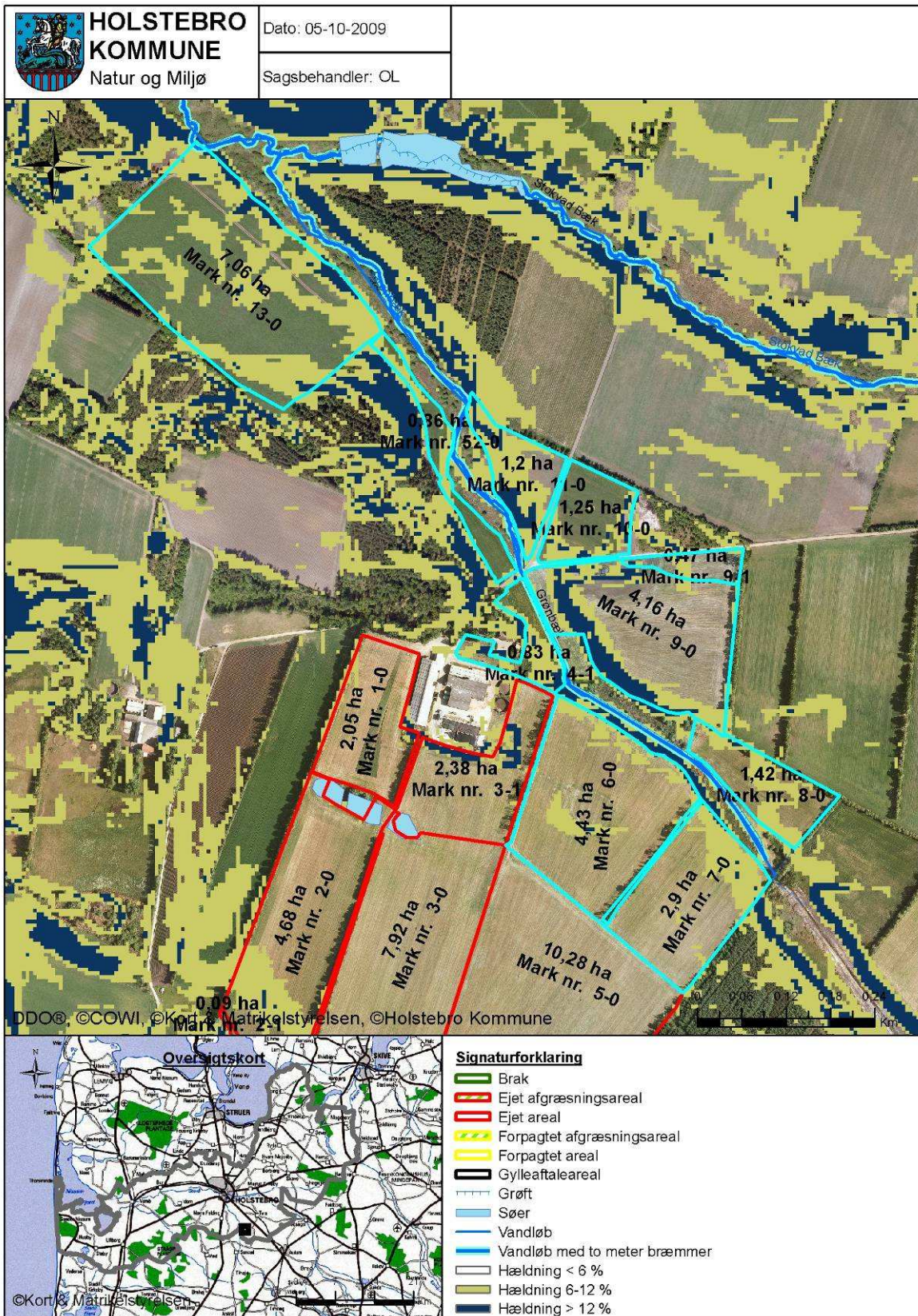

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Risikoarealer (bemærk hældning er angivet i % og ikke i grader)

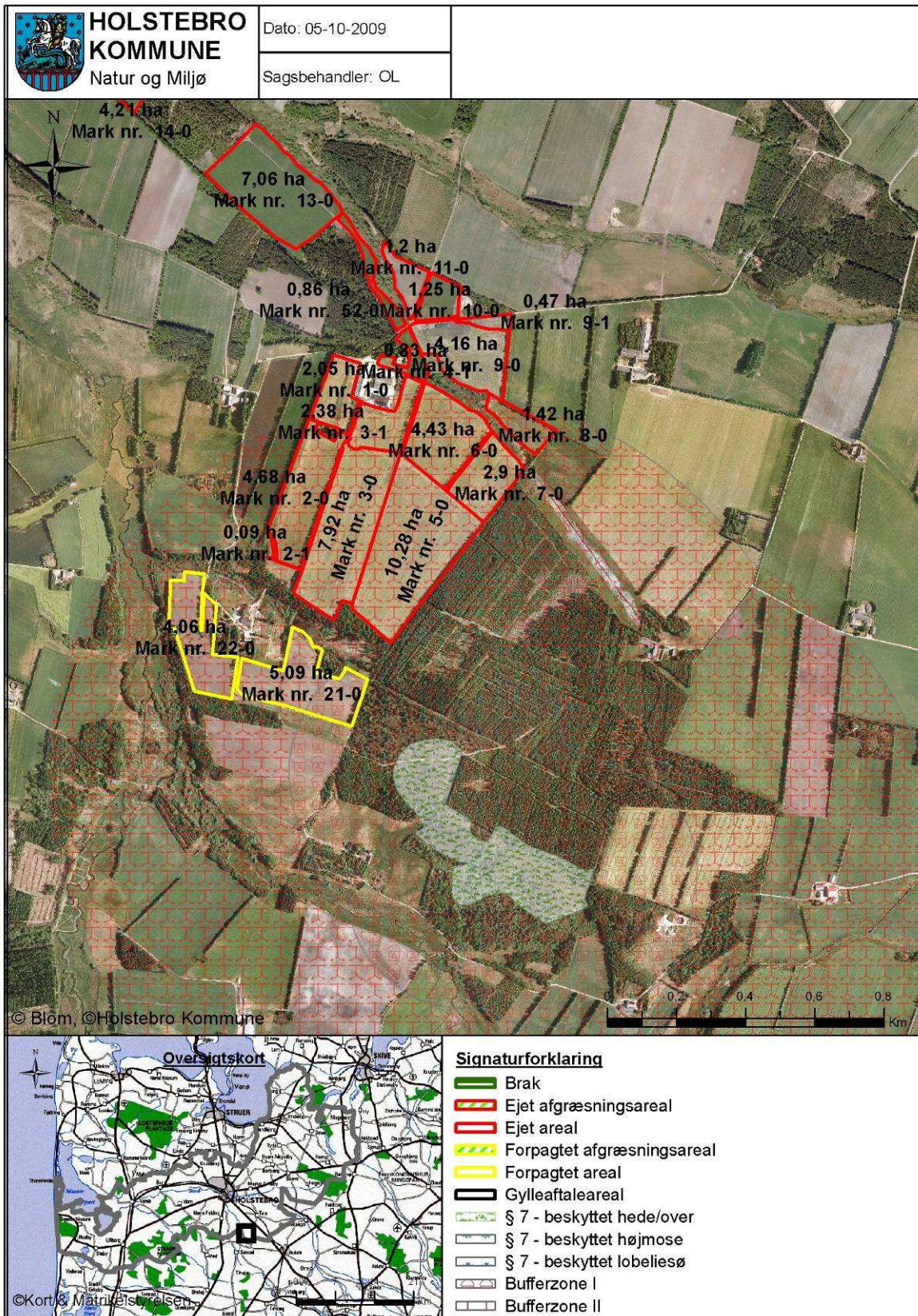

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 - Bufferzone for § 7 natur

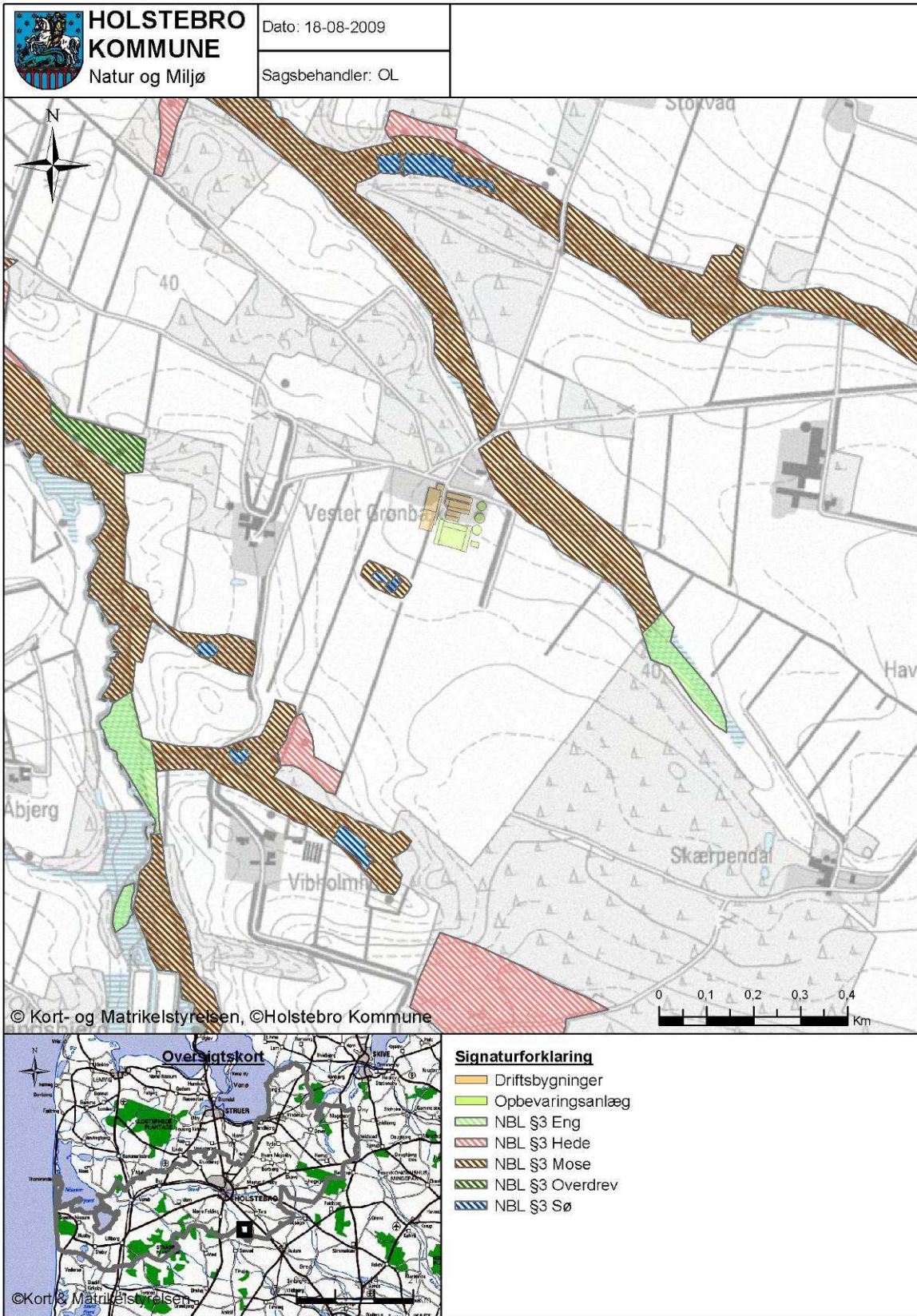

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – § 3-områder i nærheden af anlægget

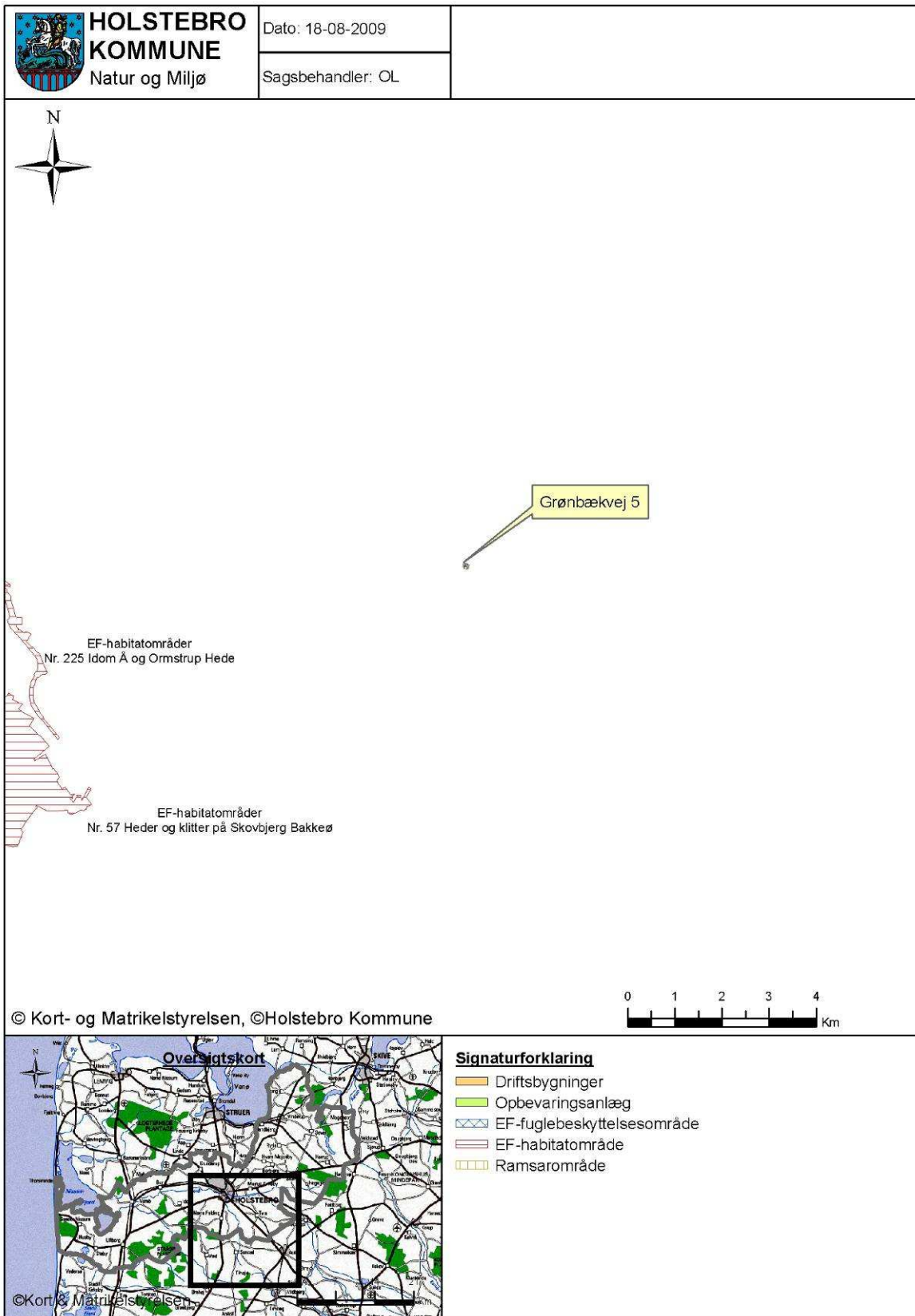

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Lokalisering i forhold til Natura 2000-områder

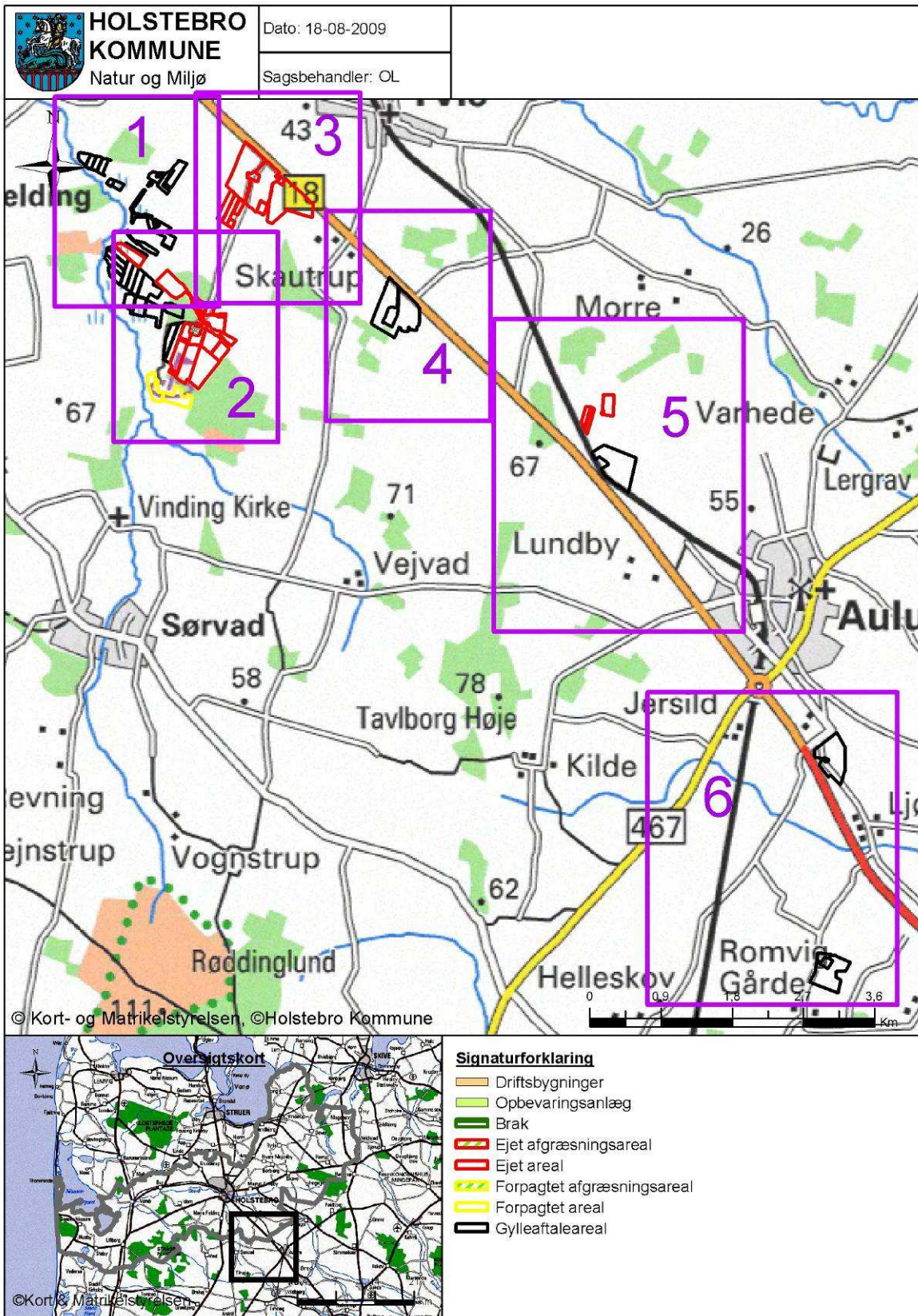

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Oversigtskort over udbringingsarealer

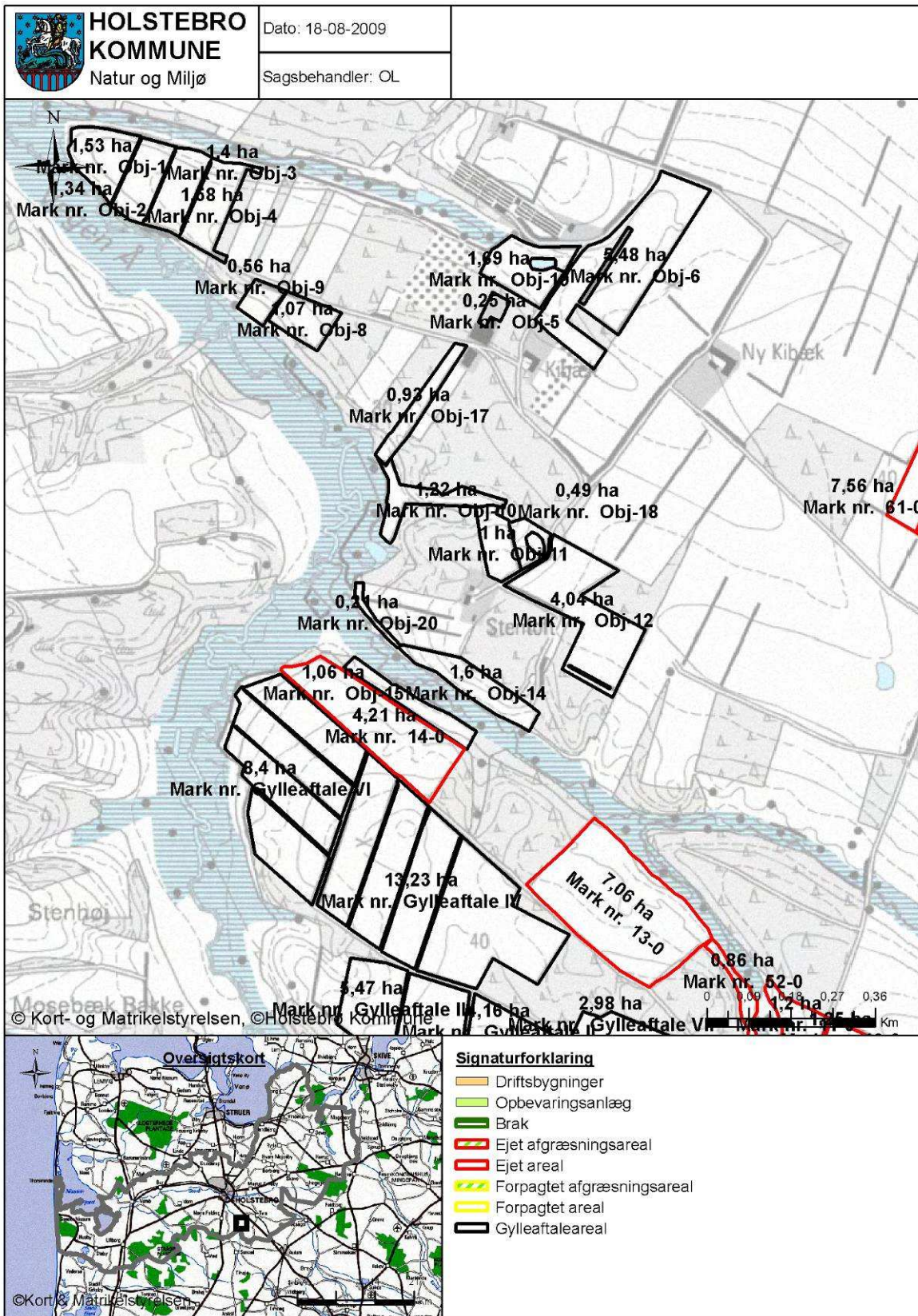

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Udbringningsarealer - del 1 af 6

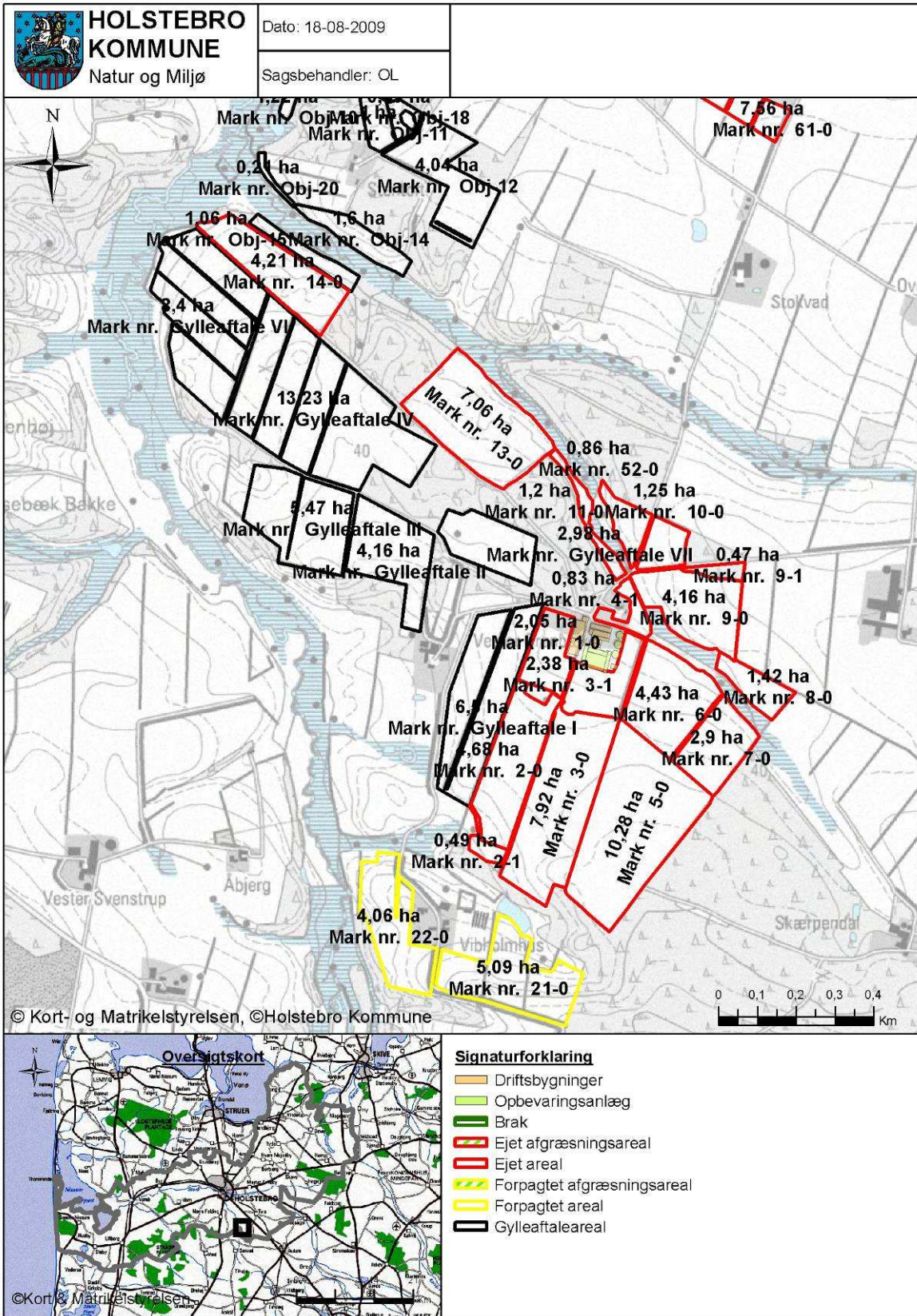

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Udbringingsarealer - del 2 af 6

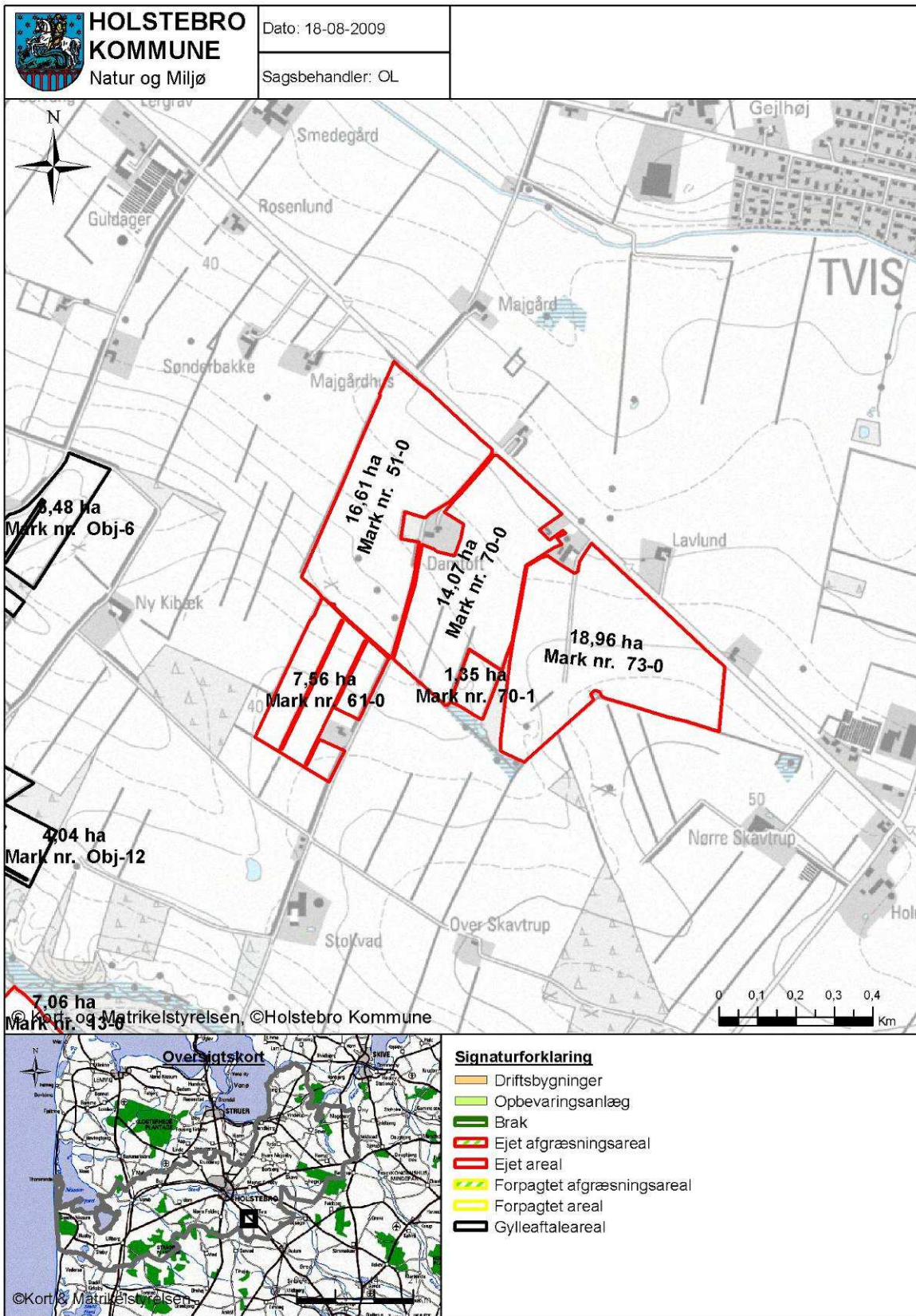

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Udbringingsarealer - del 3 af 6

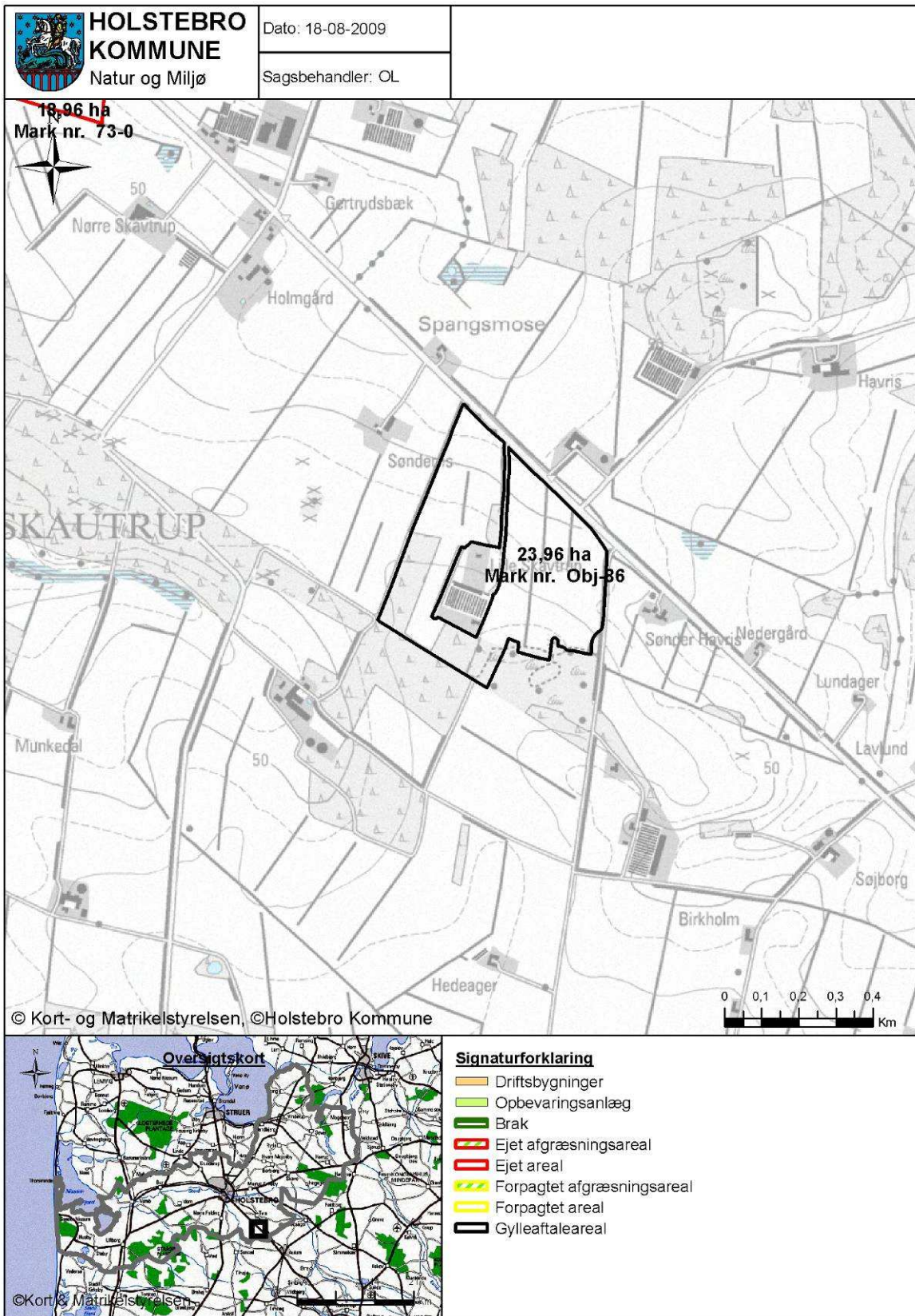

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Udbringingsarealer - del 4 af 6

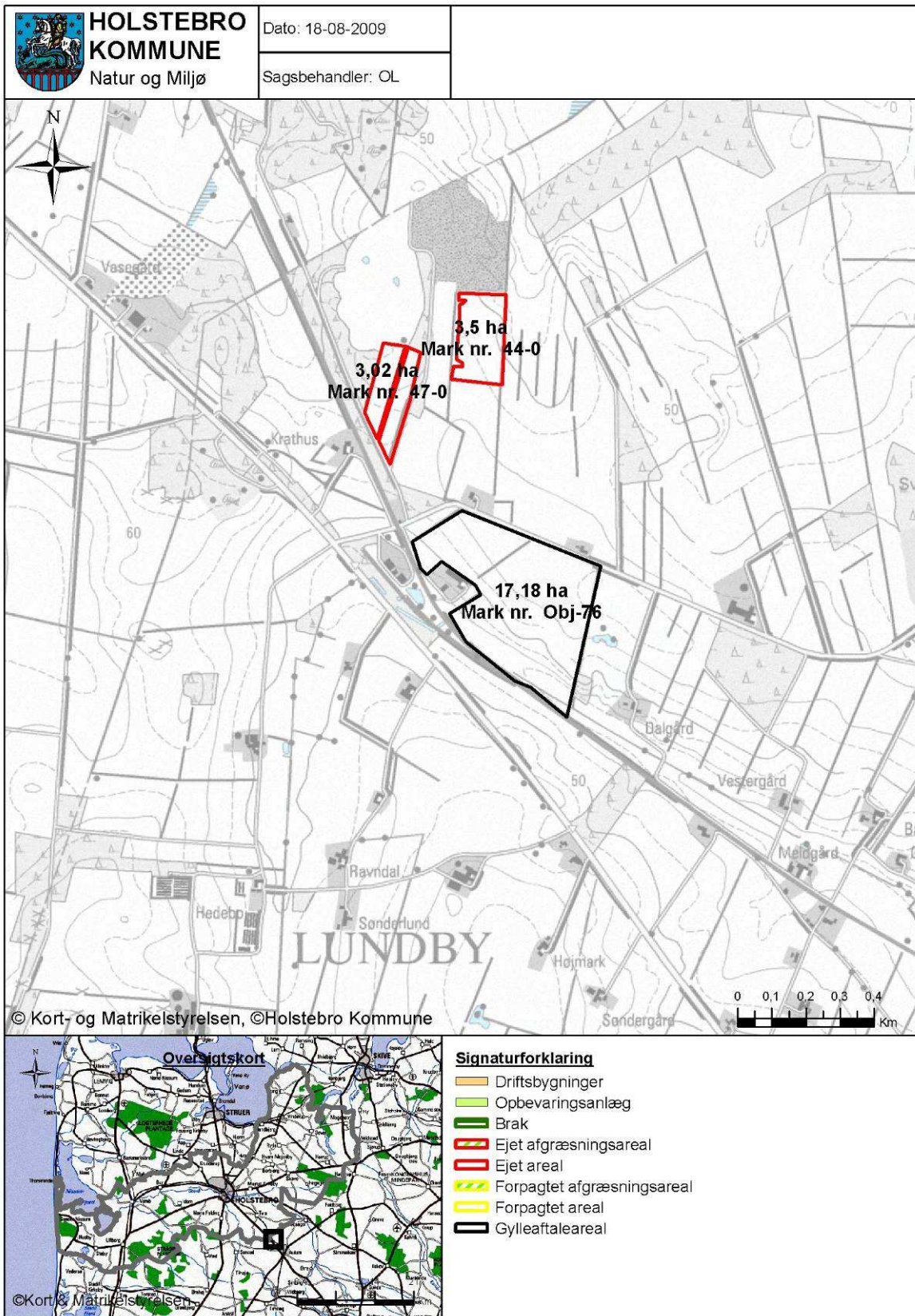

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Udbringingsarealer - del 5 af 6

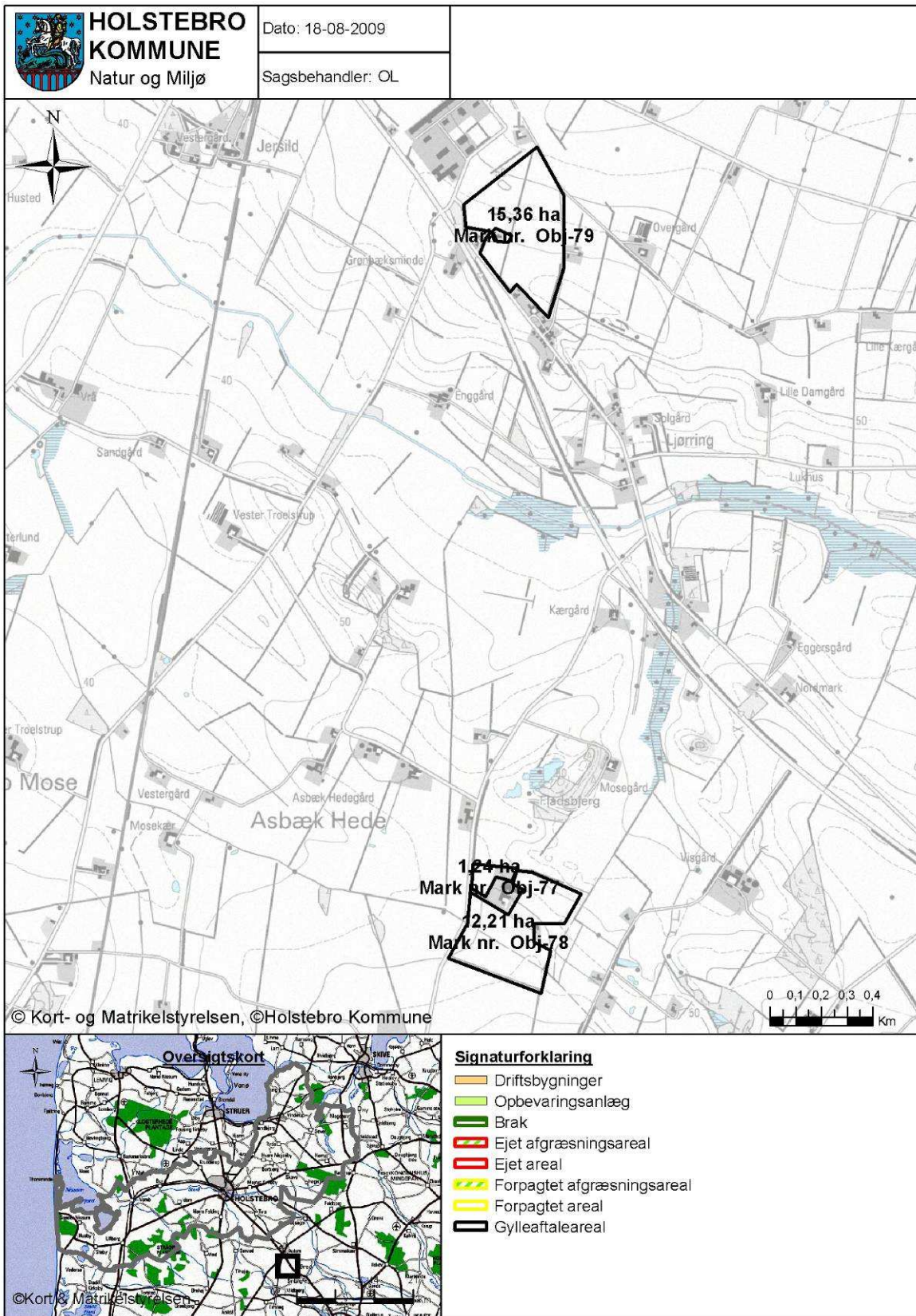

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Udbringingsarealer - del 6 af 6

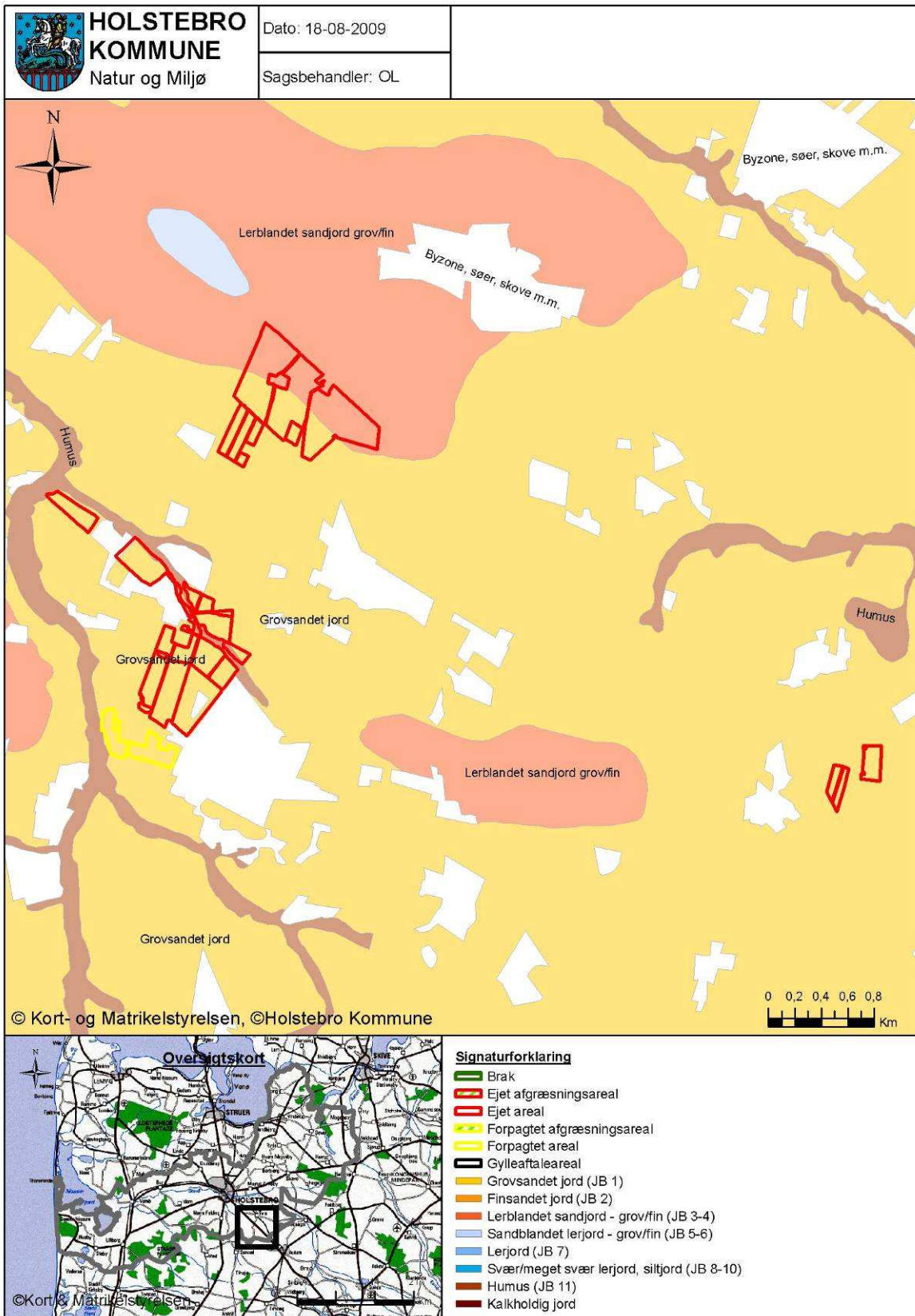

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 - Jordtyper

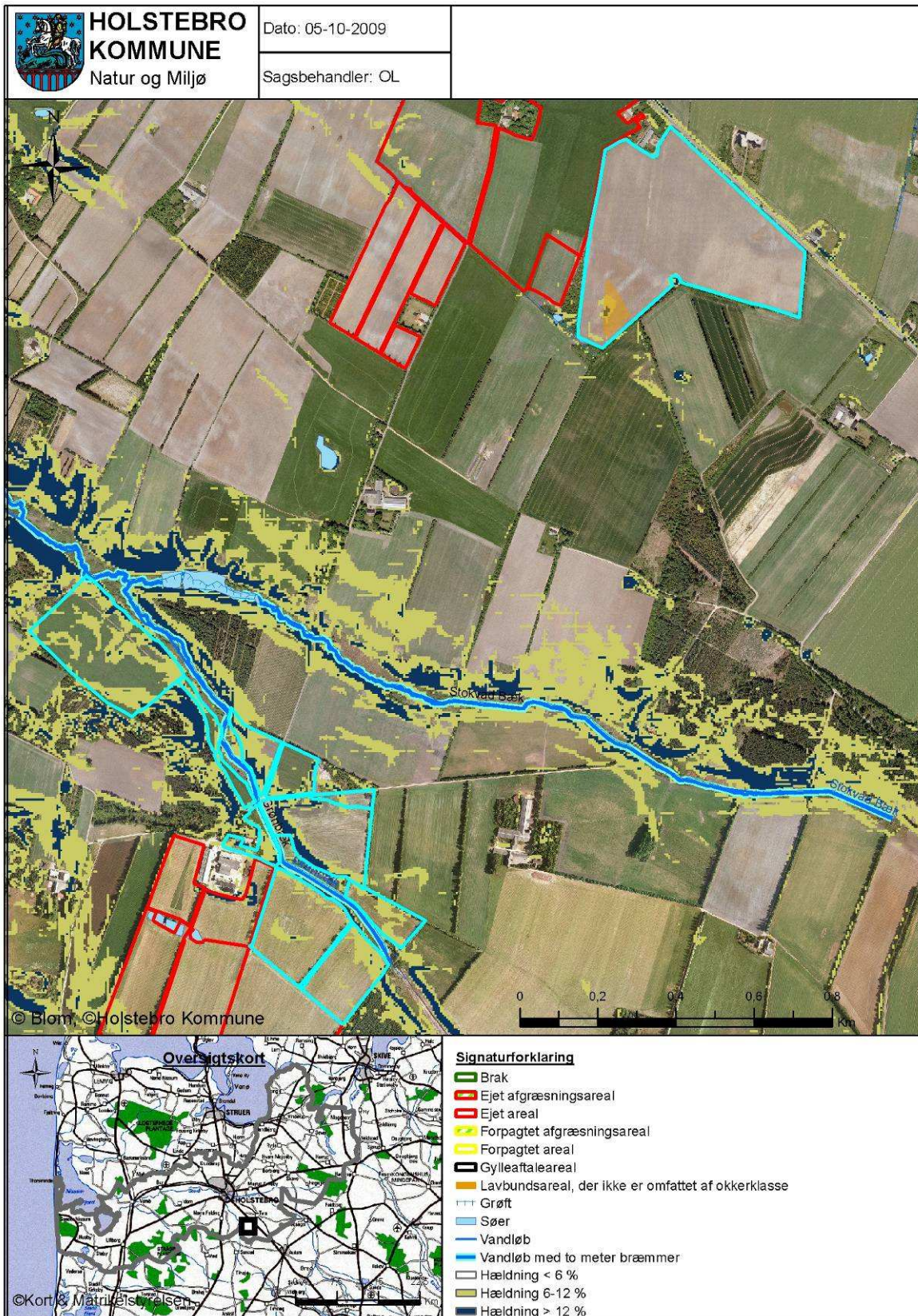

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Arealer, hvor der ikke må placeres markstakke med ensilage (blå markering)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 - § 21-udtalelse fra Herning Kommune 1/3

TEKNIK OG MILJØ

Arend Albert Visser
Grønækvej 5
7500 Holstebro

Land og natur
Rådhuset • Torvet • 7400 Herning
Tlf. 96282828
teknik@herning.dk
www.herning.dk

Dato: 21. september 2009

Udtalelse om arealer beliggende i Herning Kommune

Sagsbehandler: Christina Thorslev Petersen

Sagsnr.: 2007090216E
(bedes anvendt ved henvendelse)

Udtalelsen vedrører arealer for husdyrbruget på Grønækvej 5, 7500 Holstebro der er beliggende i Herning Kommune.

Det oplyste:

1. Det er en § 12 godkendelse på Grønækvej 5, 7500 Holstebro.
2. Arealet beliggende i Herning Kommune udgør 52,52 ha og betegnes mark
 - 44-0
 - 47-0
 - Obj-76
 - Obj-77
 - Obj-78
 - Obj-79
3. Dyretrykket er på 2,3 DE/ha

- 1 -

Herning Kommune behandler og gemmer alle dokumenter i alle sager elektronisk. Hvis du vil se de oplysninger, vi har registreret om dig, så kontakt sagsbehandleren af denne sag, som vil hjælpe dig videre. Du kan også læse mere om dine rettigheder på www.datatilsynet.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 15 - § 21-udtalelse fra Herning Kommune 2/3

Herning Kommunes vurdering:

Nitrat, overfladevand

Alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, hvilket betyder at mellem 75-100 % af kvælstoffet tilbageholdes. Som følge heraf vurderes markerne til at være robuste.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt, til at sikre mod nitratudvaskning fra mark 44-0, 47-0, Obj-76, Obj-77, Obj-78 og Obj-79.

Nitrat, grundvand

Alle arealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder. Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre mod nitratudvaskning til grundvandet.

Fosfor, overfladevand

Nærmeste vandløb er Lundby bæk, der løber umiddelbart syd for Obj-76. Jævnfør Herning Kommuneplan 2009-2020 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt. Lundby bæk er et B0-målsat vandløb, der er en del af Storåsystemet. B0-målsætningen anvendes ofte i små vandløb, der ikke kan opfylde de fysiske krav, der stilles til vandløb med en fiskevandsmålsætning. Karakteristisk for vandløbene er, at de fysiske forhold er gode, men forhold som sommerudtørring, spærringer, rørlægninger og ringe størrelse ikke gør det muligt at der opretholdes en naturlig fiskebestand i vandløbet. Målsætningen for vandløbet var ikke opfyldt i 2005 jævnfør Regionsplan 2005. Årsagen var spildevand fra spredt bebyggelse og/eller landbrugsbetingede udledninger.

Ingen af arealerne hælder over seks grader, ligesom ingen af arealerne er beliggende i lavbundsareal, eller forskovklasse. Ingen af arealerne er beliggende i oplande til målsatte søer.

Alle arealer ligger i opland til Nissum Fjord. Nissum Fjord er i Regionsplan 2005 målsat med en skærpet målsætning, på grund af at det er et Natura 2000-område. Målsætningerne for fjorden er ikke opfyldt og en risikoanalyse af Nissum Fjord fra Miljøministeriet¹ har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som blandt andet stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativ effekt på miljøtilstanden i fjorden. Arealanvendelsen i oplandet er domineret af landbrug, og andelen af landbrugsjord udgør 61 procent, hvilket er omkring landgennemsnittet. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Arealet beliggende i Herning Kommune udgør i alt 52,52 ha, hvilket svarer til henholdsvis 0,5 ‰ af Nissum Fjords samlede landbrugsopland og 1,2 ‰ af oplandet til Nissum Fjord der ligger i Herning Kommune og registreret som landbrugsareal.

Herning Kommune vurderer, at arealernes reelle fosforpåvirkning af Nissum Fjord vil stamme fra mark Obj-76, hvor Lundby bæk løber på en strækning 200 meter ind i mark Obj-76. Mark Obj-76 er cirka 17 ha, hvilket svarer til knap 33 % af det samlede bidrag fra arealerne i Herning Kommune. Hermed er det generelle beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at beskytte Nissum Fjord mod fosforbelastning fra mark 44-0, 47-0, Obj-76, Obj-77, Obj-78 og Obj-79.

¹ Som en del af arbejdet med at færdiggøre Vand- og naturplaner for Danmark har Miljøministeriet lavet en risikovurdering af fjorde, søer mm. i Danmark. Analysen kan ses på www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaderne/1_4_Nissum_Fjord.htm

Bilag 15 - § 21-udtalelse fra Herning Kommune 3/3

Kulturmiljø

På mark 44-0, 47-0, Obj-76, Obj-77, Obj-78 og Obj-79 er der ikke registreret kulturmiljø, kulturarvsarealer, fredede områder, fund og fortidsminder, beskyttede diger, kirkebyggelinier, aftaleområder omkring kirker, skovbyggelinier, søbyggelinier eller åbeskyttelseslinier.

Natur

330 m vest for mark 47-0 ligger en § 3 hede og 290 meter nord for mark Obj-78 ligger en § 3 mose.

Nærmeste Natura 2000-områder er

Nærmeste EF-habitatområde er Ovstrup Hede med Røjen Bæk nr. 249. Ovstrup Hede ligger cirka 5,5 km øst fra nærmeste udbringningsareal. Ovstrup Hede ligger mellem Herning og Holstebro er et 490 hektar fredet område med indlandshede, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Indlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Regionplan 2005. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper såsom vandløb med vandplanter, våde dværgbusksamfund med klokkeling, tørre dværgbusksamfund (heder) og tidvis våde enge med mager eller kalkrig bund ofte med blåtop. Endvidere er arter som Bæklampret og Odder også en del af udpegningsgrundlaget.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdrift på mark 44-0, 47-0, Obj-76, Obj-77, Obj-78 og Obj-79 ikke vil påvirke Ovstrup Hede væsentligt på grund af den store afstand.

Beskyttede naturtyper § 7

Nærmeste § 7-beskyttede naturområde er et overdrev cirka 2,5 km sydøst fra de nærmeste udbringningsarealer. Således ligger ingen arealer i bufferzone I eller II til det pågældende § 7 område. Grundet den store afstand vurderes det at udbringningen af husdyrgødning på de berørte arealer ikke vil påvirke § 7 området væsentligt.

Beskyttede naturtyper § 3

400 meter øst for Obj-78 ligger en B-målsat mose. 290 meter nord for mark Obj-78 ligger en C-målsat § 3 mose og C-målsatte § 3 enge.

Mosen er udpeget på baggrund af kæmlysse. Derudover ligger der 330 m vest for mark 47-0 en C-målsat § 3 hede og et B-målsat egekrat.

Herning Kommune vurderer, at de pågældende § 3 arealer ikke påvirkes af landbrugsdrift på arealerne fordi afstanden er så stor at det ikke forventes at udbringning af husdyrgødning vil bidrage til kvælstofdepositionen.

Spredningskorridorer

Mark 44-0, 47-0, Obj-76, Obj-77, Obj-78 og Obj-79 ligger ikke indenfor et område, der i Herning Kommuneplan 2009 – 2020 er udpeget som spredningskorridor.

Herning Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på mark 44-0, 47-0, Obj-76, Obj-77, Obj-78 og Obj-79 ikke vil påvirke de omgivende beskyttede naturtyper væsentligt.

Med venlig hilsen

Christina Thorslev Petersen

Biolog

Miljømedarbejder, Herning Kommune

Direkte tlf. nr.: 9628 8032

Mail: myncp@herning.dk

Bilag 16 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL					
Egenkontrol 01/08-31/07 år:					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	antal/de	DE	+ - DE
Malkekøer					
Kvier (6-18 mdr.)					
Kvier (18 -23 mdr.)					
Kvier (23-27 mdr.)					
Småkalve (0-6 mdr.)					
Tyrekalve (40-55 kg)					

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkens placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. A							
Gyllebeholder nr. B							
Gyllebeholder nr. C							
Gyllebeholder nr. D							

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Driftsjournal - del 2 / 2

MÆLKEKØLI NGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF EJENDOMMEN			
	Dato	Tiltag	Tiltag
Gennemgang af ejendommen af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 3. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND og VARME	Januar kvartal			April kvartal			Juli Kvartal			Oktober kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
andet												
andet												
andet												

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

Beredskabsplan	Dato
gennemgået med ansatte den	
...	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – bemærkninger til forslag til miljøgodkendelse

From: Niels Barslund[SMTP:GRONBEK@SKYLINEMAIL.DK]
Sent: 21. december 2009 22:22:21
To: TM - Teknik og Miljø Postkasse
Subject: Saknr.033896-2007
Auto forwarded by a Rule

Angående forslag til miljøgodkendelse af Grønbækvej 5 Tvis Holstebro.

Jeg Niels Barslund bor Grønbækvej 6.

Mit jord er sat på til at der er en gylleaftale med Arend Visser.
Hvis det indebærer at mit jord skal godkendes til at modtage gyllen, skal Arend Visser betale de udgifter der evt. vil være ved at få jorden godkendt.

Mvh.

Niels Barslund

Holstebro Kommunes bemærkninger til kommentaren

Gdr. Niels Barslund, Grønbækvej 6, 7500 Holstebro (CVR: 15294930) svarende til: 20,00 DE (2108 kg N og 376 kg P). Arealerne er ikke omfattet af godkendelsespligt. Såfremt arealerne var omfattet af godkendelsespligt er private aftaler vedr. betaling for arealgodkendelse kommunen uvedkommende. Holstebro Kommune sender regningen til ansøger, jf. brugerbetalingsbekendtgørelsens bestemmelser.

Bilag 18 – bemærkninger til forslag til miljøgodkendelse fra Det Økologiske Råd

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMIDENS MILJØ SKABES I DAG

Holstebro Kommune
Natur og Miljø
Nupark 51
7500 Holstebro

21. december 2009.

Bemærkninger til forslag til miljøgodkendelse af kvægbrug på Grønbækvej 5, 7500 Holstebro.

Det Økologiske Råd bemærker, at ammoniaktabet i udvidelsen er på 1.214 kg N/år svarende til 10,6 kg N/DE for udvidelsen fra 257,4 DE til 372 DE på stald. Dette er langt over ammoniaktabet i BAT-stald, som skal opfyldes i udvidelsen, da der ikke er nogen dyr i stald 1.1.1 i nudrift.

Det Økologiske Råd finder således ikke, at udkastet opfylder kravet om BAT i udvidelsen.

Det Økologiske Råd bemærker endvidere, at der er indtastet fast overdækning over opbevaringslager – under staldene. Det Økologiske Råd mener, at denne indtastning er ukorrekt, idet der ikke er fast overdækning over gyllekummerne i staldene.

Det Økologiske Råd finder, at der skal indtastes skraber i alle staldene med spaltegulv hvilket ikke er tilfældet.

Det Økologiske Råd bemærker, at der efter udvidelsen opsamles ca. 6.507 m³ gylle samt 4.290 m³ afløb fra ensilagepladser, møddingsplads, kalvehytteplads og vaskevand, svarende til en opsamlet mængde på 10.797 m³. 40% af opbevaringskapaciteten er således til opsamlet overfladevand. Det er efter Det Økologiske Råds opfattelse langt over det normale.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Holstebro Kommunes bemærkninger til kommentaren

Husdyrbrugets staldafsnit er i godkendelsen vurderet i forhold til BAT. I stald (C) som i bemærkninger fra DØR angives som stald 1.1.1. (jf. IT ansøgningssystemet) er der i nudrift og i ansøgt drift dyr. Der er altså ikke tale om en stald, hvor der ikke er dyr i nudrift. Staldene er i nudrift ikke fyldt op, hvilket der nu søges om. Den sydlige del af kostalden er indrettet som sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time, hvilket er BAT-stald for malkekøer (4 % stald). Der henvises til afsnit omkring stalde, hvor dette er behandlet yderligere. Den nordlige del af kostalden er indrettet som sengestald med spal-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ter og ringkanal. Der er i godkendelsen angivet begrundelse for fravalg af forsuring og for fravalg af faste drænedede gulve som begge opfylder kravet til BAT i kostalde.

I godkendelsen er det desuden angivet, at dybstrøelsesstaldene (D) og (J) anses som værende BAT. En forudsætning for at dybstrøelse har en forholdsvis lav ammoniakfordampning er dog at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen. På baggrund heraf vurderes det, at være hensigtsmæssigt at stille vilkår om at dybstrøelsesmåtten skal holdes tør ved at strø rigelig mængde halm eller andet tørstof over måtten, jf. vilkår 15.

DØR angiver at der skal etableres spalteskrabere over alle spaltegulve. Holstebro Kommune er enig med DØR i denne betragtning, såfremt det ikke er muligt at renovere stalden så den overholder kravene til en BAT-stald. Etablering af spalteskrabere i et staldafsnit skal dog kun ske, såfremt det er teknisk muligt at etablere skraberne og såfremt det er proportionalt at etablere skraberne i et givent staldafsnit. I godkendelsen er det angivet, at der ikke er proportionalitet i at etablere et BAT-gulv i stalden. Det er desuden anført i godkendelsen, at ansøger har oplyst, at det ikke er muligt at etablere spalteskrabere i den eksisterende stald.

I både nudrift og ansøgt drift er der fra ansøgers side anført at lageret "gyllekanal/fortank" har fast overdækning i form af betonlåg og teltoverdækning. Gyllekanalerne er ikke overdækkede, mens der er fast overdækning på fortanken. Holstebro Kommune antager, at IT-ansøgningssystemet har dette forhold med i de bagvedliggende beregninger, idet optionen gyllekanal/fortank er en fast valgmulighed i IT-ansøgningssystemet.

Det samlede ammoniaktab er i ansøgningssystemet beregnet til 1.241 kg N/år, hvoraf meremissionen fra stalde er på 498 kg N/år og meremissionen fra opbevaringslagre er på 716 kg N/år. Meremissionen fra lager vurderes at være overestimeret i ansøgningsmaterialet, idet der i ansøgt drift ikke er angivet, at dybstrøelse opbevares i markstak. Den totale ammoniakemission fra lager (fast og flydende er jf. IT ansøgningssystemet på 1.015 kg N /år) og den samlede emission fra staldene er jf. IT-ansøgningssystemet på 2.321 kg N/år.

Holstebro Kommune vurderer, at DØR kan have ret i, at der er fejl i IT ansøgningssystemets beregning af ammoniakemission, idet meremissionen fra lager sandsynligvis er for høj i ansøgt drift, idet emissionen fra fast gødning i nudrift ikke er tastet ind i IT-ansøgningen. Om IT-ansøgningssystemet regner korrekt mht. den samlede ammoniakemission i øvrigt kan antages.

Alt andet lige vurderer Holstebro Kommune, at der kan meddeles godkendelse, da der i bedste fald er tale om en overestimering af ammoniakemissionen og da BAT er indført i staldene og da beskyttelseshensynene mht. generelle og individuelle krav er overholdt. *Ved en evt. senere udvidelse af husdyrbruget vurderes det, at ammoniakemissionen skal fastlægges nærmere, så det sikres at denne ikke er overestimeret.*

En opsamlet mængde spildevand på ca. 4.200 m³ vurderer Holstebro Kommune ikke er usædvanlig. Husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Det bedes bemærket, at ejendommen har mange befæstede arealer herunder møddingsplads, flere store plansiloer, og befæstet areal til kalvehytter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927